సాక్షి
భద్రాద్రి కొత్తగూడెం

ఆదివారం । 28 । సెప్టెంబర్ । 2025

మల్బరీతో ఆదాయం
మల్బరీ వంటి సంప్రదాయ పంటల సాగుతో రైతులు అధిక ఆదాయం పొందే అవకాశం ఉంటుందని అధికారులు అంటున్నారు. IIలో

నైపుణ్యం మెరుగుపర్చుకోవాలి
ఏటీసీలో యువత నైపుణ్యం పెంచుకోవాలని పినపాక ఎమ్మెల్యే పాయం వెంకటేశ్వర్లు సూచించారు. IIలో

వాతావరణం
గరిష్టం / కనిష్టం
30° / 23°

జిల్లాలో ఆదివారం ఆకాశం మేఘావృతమై ఉంటుంది. సాయంత్రం వేళ అక్కడక్కడా వర్షాలు కురిసే అవకాశం ఉంది.

జనరల్‌కే జెడ్పీ..

- ప్రాదేశిక పోరుకు రిజర్వేషన్ల ఖరారు
- జిల్లాలో అత్యధిక స్థానాలు ఎస్టీలకే..
- 22 జెడ్పీటీసీలు, 233 ఎంపీటీసీ స్థానాలకు ఎన్నికలు

జెడ్పీ కార్యాలయం

చుంచుపల్లి: జిల్లాలో ఎంపీటీసీ, జెడ్పీటీసీ స్థానాల రిజర్వేషన్లను శనివారం ఖరారు చేశారు. దీంతో ఎంతో కాలంగా నెలకొన్న ఉత్కంఠకు తెర పడింది. పూర్తి ఏజెన్సీ జిల్లా అయినందున అత్యధిక స్థానాలు ఎస్టీలకు కేటాయించారు. అయితే జిల్లా పరిషత్ చైర్మన్ పీఠాన్ని మాత్రం జనరల్ అభ్యర్థులకు రిజర్వ్ అయింది. జిల్లా ఆవిర్భావం తర్వాత జరిగిన తొలి ఎన్నికల్లో మాత్రం ఈ స్థానం ఎస్టీలకు రిజర్వ్ అయిన విషయం తెలిసిందే.

సర్వం సిద్ధం..

జెడ్పీటీసీ, ఎంపీటీసీ ఎన్నికల నిర్వహణకు జిల్లా అధికారులు ఇప్పటికే ఏర్పాట్లు పూర్తి చేశారు. అన్ని గ్రామాల్లో ఎంపీటీసీ ఓటర్ల తుది జాబితాలను అందుబాటులో ఉంచారు. మండల, జిల్లా పరిషత్ ఎన్నికలు బ్యాలెట్ పద్ధతిలో నిర్వహించనున్నారు. ఈ ఎన్నికలకు సంబంధించిన రిజర్వేషన్లు, ఇతర ఏర్పాట్లపై అధికారులు నెలరోజులుగా కసరత్తు చేస్తుండగా ఎట్టకేలకు ఓ కొలిక్కి వచ్చినట్టయింది. ఎన్నికల నిర్వహణకు సిబ్బందిని, బ్యాలెట్ బాక్సులను, పోలింగ్ కేంద్రాలను సిద్ధం చేశారు. జిల్లాలో 22 మండలాలు ఉండగా తొలి విడతలో 12, రెండో విడతలో 10 మండలాల్లో పోలింగ్ జరగనుంది.

22 జెడ్పీటీసీ, 233 ఎంపీటీసీ స్థానాలు..

జిల్లాలో 22జెడ్పీటీసీ, 233ఎంపీటీసీ స్థానాలున్నాయి. ఎంపీటీసీ స్థానాలు అశ్వాపురం మండలంలో 12, అశ్వారావుపేటలో 11, భద్రాచలం 14, బూర్గంపాడు 17, చండ్రుగొండ 8, అన్నపురెడ్డిపల్లి 6, చర్ల 12, దమ్మపేట 17, దుమ్ముగూడెం 13, గుండాల 5, ఆళ్లపల్లి 5, జూలూరుపాడు 10, లక్ష్మీదేవిపల్లి 11, సుజాతనగర్ 5, చుంచుపల్లి 12, మణుగూరు 11, ముల్కలపల్లి 10, పాల్వంచ 10, పినపాక 9, కరకగూడెం 5, టేకులపల్లి 14, ఇల్లెందు మండలంలో 16 స్థానాలు ఉన్నాయి. వీటిలో ఎస్టీలకు 123, ఎస్సీలకు ఐదు, బీసీలకు 18, జనరల్ అభ్యర్థులకు 87 కేటాయించారు. జిల్లా వ్యాప్తంగా 6,69,048 మంది ఓటర్లు ఉండగా పురుషులు 3,25,045, మహిళలు 3,43,979, ఇతరులు 24 మంది ఉన్నట్టు గుర్తించారు. ప్రాదేశిక ఎన్నికలకు జిల్లా వ్యాప్తంగా 1,271 పోలింగ్ కేంద్రాలను సిద్ధం చేశారు. ఎట్టకేలకు రిజర్వేషన్ల ప్రక్రియ పూర్తి కావడంతో ఇక గ్రామాల్లో ఎన్నికల సందడి మొదలు కానుంది.

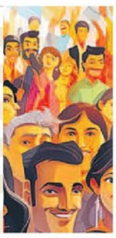
పారదర్శకంగా రిజర్వేషన్ల కేటాయింపు

జిల్లాలో జెడ్పీటీసీ, ఎంపీటీసీ, ఎంపీపీలకు సంబంధించిన రిజర్వేషన్ల ప్రక్రియను ఎన్నికల సంఘం ఆదేశాల మేరకు అత్యంత పారదర్శకంగా చేపట్టాం. జిల్లాలోని 22 జెడ్పీటీసీ, 233 ఎంపీటీసీ, 22 ఎంపీపీ స్థానాలకు రిజర్వేషన్లను కేటాయించాం. ఎక్కువ స్థానాలు ఎస్టీలకు రిజర్వ్ అయ్యాయి. స్థానిక సంస్థల ఎన్నికల నిర్వహణకు అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. షెడ్యూల్ ఎప్పుడొచ్చినా సిద్ధంగా ఉన్నాం.

– బి.నాగలక్ష్మి, జెడ్పీ సీఈఓ

మండలం	జెడ్పీటీసీ(రిజర్వ్‌డ్)	ఎంపీపీ (రిజర్వ్‌డ్)	మండలం	జెడ్పీటీసీ(రిజర్వ్‌డ్)	ఎంపీపీ (రిజర్వ్‌డ్)
ఆళ్లపల్లి	జనరల్(మహిళ)	ఎస్టీ(జనరల్)	గుండాల	జనరల్	ఎస్టీ (మహిళ)
అన్నపురెడ్డిపల్లి	(ఎస్టీ జనరల్)	ఎస్టీ(మహిళ)	జూలూరుపాడు	బీసీ (జనరల్)	ఎస్టీ (జనరల్)
అశ్వాపురం	ఎస్టీ(జనరల్)	ఎస్టీ (జనరల్)	కరకగూడెం	బీసీ(మహిళ)	ఎస్టీ (జనరల్)
అశ్వారావుపేట	ఎస్టీ (మహిళ)	ఎస్టీ (మహిళ)	లక్ష్మీదేవిపల్లి	ఎస్టీ (జనరల్)	ఎస్టీ (మహిళ)
భద్రాచలం	బీసీ (మహిళ)	ఎస్టీ (మహిళ)	మణుగూరు	ఎస్టీ (మహిళ)	ఎస్టీ (జనరల్)
బూర్గంపాడు	ఎస్టీ (జనరల్)	బీసీ (జనరల్)	ములకలపల్లి	బీసీ (మహిళ)	ఎస్టీ (జనరల్)
చండ్రుగొండ	ఎస్టీ (మహిళ)	ఎస్టీ (జనరల్)	పాల్వంచ	ఎస్టీ (మహిళ)	ఎస్టీ (మహిళ)
చర్ల	బీసీ(జనరల్)	ఎస్టీ (మహిళ)	పినపాక	ఎస్టీ (జనరల్)	ఎస్టీ (మహిళ)
చుంచుపల్లి	ఎస్సీ(జనరల్)	ఎస్టీ (మహిళ)	సుజాతనగర్	బీసీ (జనరల్)	ఎస్టీ (జనరల్)
దమ్మపేట	ఎస్టీ (మహిళ)	జనరల్	టేకులపల్లి	జనరల్(మహిళ)	ఎస్టీ (మహిళ)
దుమ్ముగూడెం	జనరల్	ఎస్టీ (జనరల్)	ఇల్లెందు	బీసీ (జనరల్)	ఎస్టీ (జనరల్)

గోదావరి తగ్గుముఖం

రామాలయ పడమర మెట్ల వద్దకు చేరిన వర్షపు నీరు

- నీట మునిగిన విస్తా కాంప్లెక్, ఆలయ పడమర మెట్లు
- మోటర్లతో తోడించిన అధికారులు

భద్రాచలంటౌన్: ఎగువ ప్రాంతాల్లో భారీగా వర్షాలు కురుస్తుండగా భద్రాచలం వద్ద గోదావరి వరద ప్రవాహం శనివారం ఉదయం వరకు పెరిగినా సాయంత్రం తగ్గుముఖం పట్టింది. మధ్యాహ్నం 12 గంటలకు 46 అడుగులు ఉన్న నీటిమట్టం క్రమంగా తగ్గుతూ రాత్రి 10.30 గంటలకు 42.8 అడుగులకు చేరుకుంది. దీంతో అధికారులు మొదటి ప్రమాద హెచ్చరికను ఉపసంహ రించారు. గోదావరి ప్రవాహం పెరగడంతో భద్రాచలం – చర్ల ప్రధాన రహదారితో పాటు ఏపీలో పలు గ్రామాలకు రాకపోకలు నిలిచిపోయాయి. పట్టణంలో శుక్రవారం రాత్రి భారీ వర్షం పడడం, ఎగువ ప్రాంతాల నుంచి నీరు చేరడంతో రామాలయ పడమర మెట్లు, విస్తా కాంప్లెక్స్, అన్నదాన సత్రం మునిగిపోయాయి. నీటిని గోదావరిలోకి ఎత్తిపోసేందుకు విస్తా కాంప్లెక్స్ వద్ద మోటార్లు ఏర్పాటు చేసినా, సకాలంలో ఆన్ చేయకపోవడంతోనే ఈ సమస్య ఏర్పడిందని స్థానికులు అంటున్నారు. కాగా, ఆలయ ఈఓ దామోదర్‌రావు శనివారం వర్షపు నీటిని తొలగించేలా చర్యలు చేపట్టారు. నీరు నిలిచిన ప్రదేశాల్లో బ్లీచింగ్ చల్లించడంతో పాటు పారిశుద్ధ్య పనులు పర్యవేక్షించారు.

అప్రమత్తంగా ఉండాలని తుమ్మల ఆదేశం..

గోదావరి వరదల నేపథ్యంలో అధికారులు అప్రమత్తంగా ఉండాలని రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావు ఆదేశించారు. కలెక్టర్ జితేష్ వి పాటిల్‌తో శనివారం ఫోన్‌లో మాట్లాడి తగు సూచనలు చేశారు. లోతట్టు గ్రామాల ప్రజలను ముందస్తుగా అప్రమత్తం చేయాలని, రైతులు, పశువుల కాపరులు వాగులు దాటకుండా పోలీసులు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని సూచించారు. కరకట్ట వద్ద స్లూయిస్ లీక్ కాకుండా చూడాలని, అత్యవసర వైద్య సేవల విషయంలోనూ తగిన జాగ్రత్తలు పాటించాలని చెప్పారు.

కొండా లక్ష్మణ్‌ను ఆదర్శంగా తీసుకోవాలి

కలెక్టర్ జితేష్ విపాటిల్

నివాళులర్పిస్తున్న కలెక్టర్ తదితరులు

సూపర్‌బజార్(కొత్తగూడెం): ఆచార్య కొండా లక్ష్మణ్ బాపూజీని ప్రతి ఒక్కరూ ఆదర్శంగా తీసుకోవాలని కలెక్టర్ జితేష్ వి పాటిల్ అన్నారు. కలెక్టరేట్‌లో శనివారం బీసీ సంక్షేమ శాఖ ఆధ్వర్యంలో లక్ష్మణ్ బాపూజీ జయంతి వేడుకలు నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన చిత్రపటానికి పూలమాల వేసి నివాళులర్పించారు. అనంతరం కలెక్టర్ మాట్లాడుతూ.. తెలంగాణ, స్వాతంత్య్ర ఉద్యమాల్లో బాపూజీ కీలకపాత్ర పోషించారని అన్నారు. 1969లో జరిగిన తెలంగాణ తొలిదశ పోరాటంలో కీలక పాత్ర పోషించి తెలంగాణ ఉద్యమానికి అండగా దీక్ష చేశారని, మంత్రి పదవిని సైతం తృణప్రాయంగా వదిలేశారని కొనియాడారు. తనకంటూ ఏమీ లేకుండా బలహీన వర్గాల అభివృద్ధికి తన ఆస్తులను దానం చేసిన త్యాగశీలి అని అన్నారు. తుది శ్వాస వరకు తెలంగాణ సాధనకు, బడుగుజీవుల అభ్యున్నతికి కృషి చేశారని కీర్తించారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఉద్యమకారులను గుర్తించి అనేక కార్యక్రమాలను అధికారికంగా నిర్వహించడం హర్షణీయమని అన్నారు. కార్యక్రమంలో బీసీ సంక్షేమాధికారి పి. విజయలక్ష్మి, ఎస్సీ సంక్షేమాధికారి ఎ.శ్రీలత, డీఎస్‌ఓ రుక్మిణి, బీసీ సంఘం నాయకులు ఇమంది ఉదయ్‌కుమార్, కొదుమూరి సత్యనారాయణ, గుమలాపురం సత్యనారాయణ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

డీజేల మోత.. భూ సమస్య వెత

సెల్‌ఫోన్ లైట్ల వెలుతురులో దీక్ష చేస్తున్న ఆదివాసీలు

కలెక్టరేట్ పరిసరాల్లో విచిత్ర పరిస్థితి

సూపర్‌బజార్(కొత్తగూడెం): భూ సమస్య పరిష్కరించాలంటూ వర్షాన్ని సైతం లెక్కచేయకుండా రామన్నగూడెం ఆదివాసీ రైతులు ఆరు రోజులుగా నిరాహార దీక్ష చేస్తున్నారు. మరో వైపు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బతుకమ్మ వేడుకల నేపథ్యంలో కలెక్టరేట్‌లో వివిధ ప్రభుత్వ శాఖల ఆధ్వర్యంలో ప్రతి రోజు రాత్రి డీజే సౌండ్‌తో బతుకమ్మ ఆడుతున్నారు. దీంతో కలెక్టరేట్ పరిసర ప్రాంతాల్లో ఒకవైపు హర్షధ్వానాలు, మరో వైపు హాహాకారాలు వినిపిస్తున్నాయి. భూసమస్య పరిష్కారం కోసం 250 ఆదివాసీ కుటుంబాలు పిల్లాపాపలతో నిరాహారదీక్ష చేపట్టిన విషయం విదితమే. శుక్రవారం రాత్రి నుంచి శనివారం ఉదయం వరకు భారీ వర్షం కురవగా దీక్షా శిబిరం వద్ద ఆదివాసీల ఇక్కట్లు అన్నీ ఇన్నీ కావు. దోమల కారణంగా కొందరు జ్వరాల బారిన పడగా, పిల్లలకు దుప్పట్లు కప్పుతూ రక్షించుకునేందుకు తల్లిదండ్రులు తెల్లవార్లు జాగారం చేయాల్సి వచ్చింది.

సర్వేకు సమాయత్తం..

రామన్నగూడెం ఆదివాసీల భూ సమస్యపై 'సాక్షి'లో వచ్చిన కథనాలకు జిల్లా అధికారులు స్పందించారు. కొత్తగూడెం ఆర్డీఓ మధు మాట్లాడుతూ.. కలెక్టర్ ఆదేశాల మేరకు ఆదివారం నుంచే భూముల సర్వేకు రెవెన్యూ, అటవీ శాఖల ఆధ్వర్యంలో సమాయత్తం అవుతున్నట్టు తెలిపారు. ఆయా శాఖల పరిధిలో ఎంత భూమి ఉంది, ఆదివాసీల పట్టాదారు పాస్ పుస్తకాల్లో ఎంత భూమి ఉంది అనే విషయాన్ని క్షేత్రస్థాయిలో సర్వే చేసి కలెక్టర్‌కు నివేదిస్తామని చెప్పారు. కాగా, సర్వే ప్రారంభిస్తామని అశ్వారావుపేట తహసీల్దార్ రామకృష్ణ ఫోన్ ద్వారా సమాచారం అందించారని ఆదివాసీ సంక్షేమ పరిషత్ జిల్లా కార్యదర్శి మడకం నాగేశ్వరరావు తెలిపారు. అయితే కలెక్టర్ నుంచి స్పష్టమైన హామీ లభించే వరకు నిరాహారదీక్ష విరమించేది లేదని ఆదివాసీలు స్పష్టం చేశారు.

ధాన్యలక్ష్మి అవతారంలో అమ్మవారి దర్శనం

ధాన్యలక్ష్మి అలంకరణలో అమ్మవారు

భద్రాచలంటౌన్: భద్రాచలం శ్రీ సీతారామచంద్ర స్వామి వారి ఆలయంలో శ్రీ దేవీ శరన్నవరాత్రి మహోత్సవాలు వైభవంగా సాగుతున్నాయి. శ్రీ లక్ష్మీతాయారు అమ్మవారు శనివారం ధాన్యలక్ష్మి అవతారంలో భక్తులకు దర్శనమిచ్చారు. ఈ సందర్భంగా అర్చకులు ఉదయం స్వామి, అమ్మవార్లకు స్నపన తిరుమంజనం, ప్రత్యేక పూజలు నిర్వహించారు. మధ్యాహ్నం లక్ష్మీ తాయారు అమ్మవారికి కుంకుమార్చన కార్యక్రమం నిర్వహించగా మహిళా భక్తులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు.

నేడు విజయలక్ష్మి అలంకరణ..

లక్ష్మీతాయారమ్మవారు ఆదివారం విజయలక్ష్మి అలంకరణలో భక్తులకు దర్శనమివ్వనున్నారు. విజయం అంటే కేవలం యుద్ధ విజయమే కాదని, అన్ని రంగాల్లో విజయమని, ఈ రూపంలో ఉన్న అమ్మను సేవిస్తే అన్ని రంగాల్లో సునిశితమైన జ్ఞానాన్ని ప్రసాదించి, తద్వారా విజేయులను చేస్తుందని, అందుకే అమ్మవారిని విజయలక్ష్మిగా అలంకరిస్తున్నామని అర్చకులు తెలిపారు.

రామయ్యకు సువర్ణ తులసీ అర్చన..

భద్రాచలం శ్రీ సీతారామ చంద్ర స్వామివారి అంతరాలయంలోని మూలమూర్తులకు శనివారం సువర్ణ తులసీ అర్చన వైభవంగా నిర్వహించారు. తెల్లవారుజామున గర్భగుడిలో స్వామివారికి సుప్రభాత సేవ, సేవాకాలం, ఆరాధన తదితర పూజలు చేశారు. అనంతరం పల్లకీ సేవగా చిత్రకూట మండపంలో కొలువుదీర్చి విశ్వక్సేన పూజ, పుణ్యాహవాచనం చేశారు. స్వామివారికి కంకణధారణ, యజ్ఞోపవీత ధారణ, అమ్మవారికి కంకణధారణ, యోక్త్రధారణ గావించి నిత్యకల్యాణ ఘట్టాన్ని అర్చకులు శాస్త్రోక్తంగా నిర్వహించారు. నిత్య కల్యాణంలో భక్తులు అధిక సంఖ్యలో పాల్గొన్నారు.

శ్రీ లలితా పరమేశ్వరిగా పెద్దమ్మతల్లి

లలితా పరమేశ్వరీదేవి అలంకరణలో అమ్మవారు

పాల్వంచరూరల్ : మండల పరిధిలోని పెద్దమ్మతల్లి ఆలయంలో శ్రీదేవీ శరన్నవరాత్రి మహోత్సవాల్లో భాగంగా శనివారం శ్రీ లలితా పరమేశ్వరీదేవి అలంకరణలో పెద్దమ్మతల్లి భక్తులకు దర్శనం ఇచ్చారు. ఈ సందర్భంగా చండీహోమం, లక్షకుంకుమార్చన నిర్వహించారు. కాగా, శ్రీ ఆంజనేయ స్వామి వారికి సహస్ర నాగవల్లి అర్చన,(తమలపాకులతో) జరిపించారు. కార్యక్రమంలో భక్తులు, ఆలయ కమిటీ సభ్యులు పాల్గొన్నారు.

కేటీపీఎస్‌లో భారీగా తగ్గిన విద్యుదుత్పత్తి

రిజర్వ్ షట్‌డౌన్‌లో పదో యూనిట్ 250 మెగావాట్లు

కేటీపీఎస్ 5, 6వ దశల కర్మాగారం

పాల్వంచ: ఇటీవల కురుస్తున్న వర్షాలతో పాటు, నాణ్యత లేని బొగ్గు కారణంగా కేటీపీఎస్ కాంప్లెక్స్‌లో విద్యుత్ ఉత్పత్తిపై భారీగా ప్రభావం పడుతోంది. విద్యుత్ డిమాండ్ తగ్గడంతో యూనిట్లను రిజర్వ్ షట్‌డౌన్‌లో ఉంచాల్సి వస్తోంది. 5, 6, 7 దశల కర్మాగారాల్లో 1,800 మెగావాట్లకు గాను ప్రస్తుతం 1,200 మెగావాట్లు మాత్రమే నడుస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. 5వ దశ కర్మాగారంలో 250 మెగావాట్ల సామర్థ్యం గల 8వ యూనిట్‌ను శుక్రవారం వరకు బ్యాక్‌డౌన్‌లో ఉంచగా శనివారం తిరిగి ఉత్పత్తి ప్రారంభించారు. 9వ యూనిట్ 250 మెగావాట్లు పూర్తిగా రిజర్వ్ షట్‌డౌన్ చేశారు. 500 మెగావాట్ల సామర్థ్యం గల 10వ యూనిట్‌లో నాణ్యత లేని బొగ్గు వినియోగంతో 370 మెగావాట్ల ఉత్పత్తి మాత్రమే వస్తోంది. 7వ దశలో 800 మెగావాట్లకు గాను 710 మెగావాట్లు మాత్రమే వస్తోంది. జల విద్యుత్ అధికంగా వస్తున్న క్రమంలో రాత్రి వేళ హైడల్ విద్యుత్‌ను, పగలు మాత్రమే థర్మల్ విద్యుత్‌ను వినియోగిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. దీంతో థర్మల్ కేంద్రాలపై తీవ్ర ప్రభావం పడుతోంది. ఈ విషయమై 5, 6 దశల సీఈ ఎం.ప్రభాకర్‌రావును వివరణ కోరగా డిమాండ్ తగ్గిన నేపథ్యంలో ఉత్పత్తిని తగ్గిస్తున్నామని, నాణ్యత లేని బొగ్గుతో కూడా ఉత్పత్తి తగ్గిందని తెలిపారు.

పత్తి కొనుగోళ్లకు అడ్డంకులు

- సీసీఐ టెండర్లకు జిన్నింగ్ మిల్లులు దూరం
- నిబంధనలు మార్చాల్సిందేనని డిమాండ్
- అక్టోబర్ ఆరంభం నుంచి పత్తి కొనుగోళ్లు కష్టమే..

జిన్నింగ్ మిల్లుకు పత్తితో వస్తున్న వాహనాలు (ఫైల్)

ఖమ్మంవ్యవసాయం: పత్తి పంట సీజన్ ముంచుకొచ్చినా ప్రభుత్వ కొనుగోలు కేంద్రాలు ఎప్పుడు ఏర్పాటవుతాయో స్పష్టత రావడం లేదు. అక్టోబర్ మొదటి నుంచి పత్తి కొనుగోళ్లు చేయాలని ప్రభుత్వం ఆదేశించగా.. కాటన్ కార్పొరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా(సీసీఐ) జిన్నింగ్ మిల్లుల ఎంపికకు కసరత్తు మొదలుపెట్టింది. అయితే, టెండర్ల దాఖలుకు మిల్లర్లు ముందుకు రావడంలేదు. ఇప్పటికే గ్రామాలు, మార్కెట్లలో పత్తి క్రయవిక్రయాలు మొదలుకాగా గరిష్టంగా రూ.7,500, మోడల్ ధర రూ.6,500, కనిష్ఠంగా రూ.4,300 ధరే దక్కుతోంది. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఈ ఏడాది 8 తేమశాతం కలిగిన పత్తికి గరిష్టంగా క్వింటాకు రూ. 8,110 ధర నిర్ణయించింది. 12 శాతం వరకు తేమ ఉన్న పత్తిని కొనుగోలు చేయాలని నిర్ణయించారు. కానీ ప్రభుత్వ కేంద్రాలు లేకపోవడంతో వ్యాపారులు ధర విషయంలో ఇష్టారీతిన వ్యవహరిస్తున్నారు.

రెండు సార్లు ఆహ్వానించినా..

ఖమ్మం జిల్లాలోని 2,25,613 ఎకరాల్లో పత్తి సాగు కాగా 27,07,356 క్వింటాళ్లు, భద్రాద్రి జిల్లాలో 2,40,345 ఎకరాల నుంచి 28,05,576 పత్తి దిగుబడి వస్తుందని అంచనా వేశారు. ఏటా సీసీఐ ఆధ్వర్యాన జిన్నింగ్ మిల్లుల్లో పత్తి కొనుగోళ్లు చేపడుతారు. మిల్లులను టెండర్ల ద్వారా ఎంపిక చేయాల్సిఉండడంతో ఈసారి యజమానులు దూరంగా ఉంటున్నారు. ఆగస్టు 9న తొలిసారి టెండర్లు ఆహ్వానించి అదేనెల 31వ తేదీ వరకు గడువు విధించారు. టెండర్ల నిబంధనలను కఠినంగా ఉన్నాయని మిల్లుల యజమానులు రాకపోవడంతో సెప్టెంబర్‌లో రెండో సారి ఆహ్వానించినా యజమానులు పాల్గొనలేదు. దీంతో మూడోసారి టెండర్ల నిర్వహణకు సీసీఐ సిద్ధమవుతోంది. సీసీఐ నిబంధనల కారణంగానే తాము టెండర్లు దాఖలు చేయడం లేదని మిల్లుల యజమానులు చెబుతుండగా.. మూడోసారి టెండర్లలో మార్పులు చేస్తారా, లేదా అనేది తేలాల్సి ఉంది. కాగా, ఖమ్మం, భద్రాద్రి జిల్లాల్లో వ్యవసాయ మార్కెట్ల వారీగా పత్తి కొనుగోళ్లకు జిన్నింగ్ మిల్లులను నోటిఫై చేసిన అధికారులు ప్రభుత్వం, సీసీఐకి ప్రతిపాదించారు. ఖమ్మం జిల్లాలో తొమ్మిది, భద్రాద్రి జిల్లాలో ఆరు మిల్లులను నోటిఫై చేసి కొనుగోళ్లు సాఫీగా జరిగేలా కమిటీలను కూడా నియమించారు. ఇదంతా బాగానే ఉన్నా టెండర్ల ప్రక్రియ ఎటూ తేలకపోవడంతో పత్తి కొనుగోళ్లు ఎప్పుడు మొదలవుతాయో స్పష్టత రావడం లేదు.

మరికొన్ని సవాళ్లు

పత్తి కొనుగోళ్లకు టెండర్ల ప్రక్రియ ఓ సవాల్‌గా ఉండగా, వ్యవసాయ శాఖ పంట నమోదు ప్రక్రియ కూడా ఇంకో అడ్డంకిగా మారనుంది. యూరియా కొరత నేపథ్యాన వ్యవసాయ విస్తర్ణాధికారులు ఆ పనుల్లో నిమగ్నమై ఉండగా.. పంట నమోదు ప్రక్రియ పూర్తికాలేదు. వ్యవసాయ శాఖ నమోదు చేసిన సాగు విస్తీర్ణం ఆధారంగా పత్తి కొనుగోళ్లు ఉంటాయి. దీనికి తోడు ఈ ఏడాది కేంద్రప్రభుత్వం 'కపాస్ కిసాన్ యాప్'ను ప్రవేశ పెట్టింది. రైతులు ఈ యాప్‌లో పంట విక్రయానికి స్లాట్ బుక్ చేసుకోవాల్సి ఉండడంతో మారుమూల గ్రామాల రైతులకు ఇబ్బంది పడే అవకాశముంది.

పంట కొనుగోళ్లకు ఏర్పాట్లు

ప్రభుత్వ ఆదేశాల మేరకు పత్తి కొనుగోళ్లకు అన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తున్నాం. ఎంపిక చేసిన మిల్లుల్లో కొనుగోళ్లు సజావుగా సాగేలా వివిధ శాఖల అధికారులతో కమిటీలు నియమించాం. జిన్నింగ్ మిల్లులకు టెండర్ల ప్రక్రియ పూర్తికాగానే పత్తి కొనుగోళ్లు మొదలవుతాయి.

– ఎం.ఏ.అలీం, జిల్లా మార్కెటింగ్ శాఖ అధికారి, ఖమ్మం

న్యూస్‌రీల్

ఐటీడీఏకు టూరిజం ఎక్స్‌లెన్స్ అవార్డు
- పీఓకు అందజేసిన సీఎం

రేవంత్‌రెడ్డి చేతుల మీదుగా అవార్డు అందుకుంటున్న పీఓ రాహుల్

భద్రాచలంటౌన్: భద్రాచలం ఐటీడీఏకు టూరిజం ఎక్స్‌లెన్స్ అవార్డు లభించింది. ఈ మేరకు హైదరాబాద్ శిల్పారామంలో శనివారం జరిగిన ప్రపంచ పర్యాటక వేడుకల్లో పీఓ బి.రాహుల్‌కు సీఎం రేవంత్‌రెడ్డి అవార్డు అందజేశారు. ఐటీడీఏ ప్రాంగణంలో ట్రైబల్ మ్యూజియాన్ని అద్భుతంగా తీర్చిదిద్ది పర్యాటకులను విశేషంగా ఆకర్షించడంతో పాటు ప్రాచుర్యంలో తీసుకొచ్చినందుకు గాను ఈ పురస్కారానికి ఎంపికైనట్లు పీఓ తెలిపారు. ఈ మేరకు డిప్యూటీ సీఎం భట్టి విక్రమార్క, మంత్రులు జూపల్లి కృష్ణారావు, వాకిటి శ్రీహరి అభినందించారని చెప్పారు. కార్యక్రమంలో ఏపీఓ డేవిడ్‌రాజ్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

కేటీపీఎస్ విస్తరణకు కేంద్రం నుంచి సహకారం
- ఎంపీ రఘురాంరెడ్డి లేఖకు కేంద్ర మంత్రి స్పందన

ఖమ్మంమయూరిసెంటర్: పాల్వంచలోని కొత్తగూడెం థర్మల్ పవర్ స్టేషన్(కేటీపీఎస్) మరో రెండు యూనిట్ల విస్తరణ, ఆధునికీకరణకు ప్రోత్సాహం అందిస్తామని కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ సహాయమంత్రి శ్రీపాద్‌నాయక్ తెలిపారు. ఎంపీ రామసహాయం రఘురాంరెడ్డి పార్లమెంట్ వర్షాకాల సమావేశాల్లో భాగంగా ఆగస్టు 20న ఈ అంశాన్ని లేవనెత్తారు. ఈమేరకు కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ సహాయ మంత్రి శ్రీపాద్ నాయక్ సానుకూలత వ్యక్తం చేస్తూ తాజాగా ఎంపీ రఘురాంరెడ్డికి లేఖ పంపారు. పాత కేటీపీఎస్ స్టేషన్ వద్ద అందుబాటులో ఉన్న స్థలంలో రెండు 800 మెగావాట్ల యూనిట్ల స్థాపనకు నివేదిక సిద్ధం చేయాలని తెలంగాణ రాష్ట్ర ఇంధన శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ టీజీ జెన్కోకు సూచించగా.. నివేదిక రావాల్సి ఉందని అందులో పేర్కొన్నారు. టీజీ జెన్కో నిధులు సమకూరుస్తుందని, ఆపై కేంద్ర ప్రభుత్వం పర్యావరణ అనుమతులను సులభతరం చేయనుండగా, బొగ్గు కేటాయింపునకు సైతం కేంద్రం అవసరమైన మద్దతు ఇస్తుందని కేంద్ర విద్యుత్ శాఖ సహాయ మంత్రి ఆ లేఖలో తెలిపారని ఎంపీ రఘురాంరెడ్డి వెల్లడించారు.

వర్షంతో బొగ్గు ఉత్పత్తికి అంతరాయం

సింగరేణి(కొత్తగూడెం): గత మూడు రోజులుగా ఎడతెరిపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షంతో సింగరేణి వ్యాప్తంగా రోజుకు 90 వేల టన్నుల బొగ్గు ఉత్పత్తి నిలిచిపోతోంది. సంస్థ ఈ ఏడాది 76 మిలియన్ టన్నుల ఉత్పత్తి లక్ష్యంగా నిర్దేశించుకోగా రోజుకు 1.80లక్షల టన్నుల బొగ్గు వెలికితీయాల్సి ఉంటుంది. కానీ వర్షం కారణంగా 90 వేల టన్నుల ఉత్పత్తి మాత్రమే జరుగుతోంది. కాగా సింగరేణి వ్యాప్తంగా 18 ఓపెన్‌కాస్ట్ గనుల్లో రోజుకు 15 లక్షల క్యూబిక్ మీటర్ల ఓబీ తీయాల్సి ఉండగా వర్షంతో విఘాతం కలిగింది. ఓసీల్లోకి చేరిన వాన నీటిని ప్లాంటూన్ పంపుల ద్వారా తీయిస్తున్నారు.

కలెక్టరేట్‌లో బతుకమ్మ సంబరాలు

బతుకమ్మ సంబురాల్లో మహిళా ఉద్యోగులు

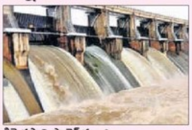
సూపర్‌బజార్(కొత్తగూడెం): బతుకమ్మ ఉత్సవాల్లో భాగంగా ఏడో రోజు వేడుకలను కలెక్టరేట్‌లో శనివారం ఘనంగా నిర్వహించారు. డీఆర్డీఏ, మహిళా శిశు సంక్షేమశాఖ, మున్సిపాలిటీలు, టీజీఓఎస్ ఆధ్వర్యంలో జరిగిన ఈ వేడుకల్లో కలెక్టర్ జితేష్ విపాటిల్, అదనపు కలెక్టర్ విద్యాచందన, డీడబ్ల్యూఓ స్వర్ణలత లెనీనా, కొత్తగూడెం కార్పొరేషన్ కమిషనర్ సుజాత, డీసీఓ రుక్మిణి, టీజీఓఎస్ జిల్లా అధ్యక్షుడు వెంకటపుల్లయ్య, టేకులపల్లి ప్రభుత్వ జూనియర్ కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ సులోచనారాణి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ముగిసిన 'ఓపెన్' పరీక్షలు

కొత్తగూడెంఅర్బన్: ఈనెల 22న ప్రారంభమైన ఓపెన్ పది, ఇంటర్ పరీక్షలు శనివారం ముగిశాయని డీఈఓ బి.నాగలక్ష్మి తెలిపారు. చివరి రోజు ఇంటర్ అభ్యర్థులు 107 మందికి 87 మంది హాజరయ్యారని, ఉదయం జరిగిన పదో తరగతి పరీక్షకు ఎనిమిది మందికి ఆరుగురు, మధ్యాహ్నం పరీక్షకు 18 మందికి 12 మంది హాజరయ్యారని వివరించారు. ఎలాంటి మాల్ ప్రాక్టీస్ కేసులు నమోదు కాలేదని వెల్లడించారు.

క్లుప్తంగా

కిన్నెరసాని నీటి విడుదల

కిన్నెరసాని ప్రాజెక్ట్ నుంచి దిగువకు విడుదలవుతున్న వరదనీరు

పాల్వంచరూరల్: మండలంలోని కిన్నెరసాని జలాశయానికి ఎగువ ప్రాంతాల నుంచి వరద ఉధృతి కొనసాగుతోంది. 407 అడుగుల నీటి నిల్వ సామర్థ్యం కలిగిన రిజర్వాయర్‌లోకి 13 వేల క్యూసెక్కుల వరద నీరు వస్తుండగా శనివారం నీటిమట్టం 405.50 అడుగులకు పెరిగింది. దీంతో ప్రాజెక్ట్ మూడు గేట్లను ఎత్తి ఉంచి 15 వేల క్యూసెక్కుల నీటిని గోదావరిలోకి విడుదల చేస్తున్నట్లు ఏఈ తెలిపారు. సంగం,దంతలబోరు ఎస్సీ కాలనీ గ్రామాల మధ్య మొర్రేడు వాగు ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది.

తాలిపేరు ప్రాజెక్ట్‌కు భారీగా వరద

తాలిపేరు ప్రాజెక్టు నుంచి విడుదల చేస్తున్న వరదనీరు

చర్ల: తాలిపేరు మధ్యతరహా ప్రాజెక్ట్‌కు వరద నీటి ఉధృతి కొనసాగుతోంది. ఎగువ ప్రాంతమైన ఛత్తీస్‌గఢ్ రాష్ట్రంలో వస్తున్న భారీ వర్షాల నేపథ్యంలో తాలిపేరులోకి 38,653 క్యూసెక్కుల వరదనీరు వచ్చి చేరుతోంది. శనివారం ప్రాజెక్ట్‌కు చెందిన 25 గేట్లలో 24 గేట్లను ఎత్తి ఉంచి 41,186 క్యూసెక్కుల చొప్పున వరద నీటిని దిగువకు విడుదల చేస్తున్నారు. దీంతో తాలిపేరు నది ఉధృతంగా ప్రవహిస్తోంది. గోదావరి బ్యాక్ వాటర్‌తో తేగడ, గుంపెన్నగూడెం, చినమిడిసిలేరు, భూముల్లంక, బీ కొత్తూరు, ఆంజనేయపురం గ్రామాల పంట పొలాల్లోకి వరదనీరు చేరుతోంది. ప్రాజెక్టు పూర్తి స్థాయి నీటిమట్టం 74 మీటర్లు కాగా, ఎగువ నుంచి వస్తున్న వరద నీటి ఉధృతి దృష్ట్యా నీటిమట్టాన్ని 72.40 మీటర్లుగా క్రమబద్ధీకరిస్తున్నట్లు డీఈ తిరుపతి తెలిపారు.

వర్షాలతో అప్రమత్తంగా ఉండాలి

ప్రజలకు ఎస్పీ సూచన

కొత్తగూడెంటౌన్: ఎడతెరపి లేకుండా కురుస్తున్న వర్షాలతో ప్రజలు అప్రమత్తంగా ఉండాలని, అత్యవసరమైతే తప్ప బయటకు రావద్దని ఎస్పీ రోహిత్‌రాజు శనివారం ఒక ప్రకటనలో సూచించారు. అత్యవసర పరిస్థితుల్లో సాయం కోసం డయల్ 100కు ఫోన్ చేయాలని తెలిపారు. సెల్ఫీల కోసం ఉధృతంగా ప్రవహిస్తున్న వాగుల వద్దకు వెళ్లి ప్రమాదాల బారిన పడొద్దని కోరారు. ఎలాంటి అవాంఛనీయ ఘటనలు జరగకుండా అన్ని శాఖల అధికారులతో సమన్వయంగా వ్యవహరిస్తూ ముందస్తు చర్యలు చేపడుతున్నామని వివరించారు. వాహనదారులు ప్రయాణాలు చేసేటప్పుడు తగు జాగ్రత్తలు పాటించాలని తెలిపారు.

హాస్టల్ వర్కర్ల సమ్మెకు సీఐటీయూ మద్దతు

శిబిరం వద్ద మాట్లాడుతున్న బ్రహ్మాచారి

భద్రాచలంటౌన్: భద్రాచలం ఐటీడీఏ ముందు 15 రోజులుగా సమ్మె చేస్తున్న హాస్టల్ వర్కర్లకు సీఐటీయూ జిల్లా అధ్యక్షుడు బ్రహ్మాచారి శనివారం మద్దతు తెలిపారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ.. గిరిజన కార్మికుల జీతాలు తగ్గించి 10 నెలలుగా వేతనాలు ఇవ్వకుండా ప్రభుత్వం హాస్టల్ వర్కర్లను అన్యాయంగా రోడ్డున పడేసిందని ఆరోపించారు. కార్యక్రమంలో భూపేందర్, పండా మంగమ్మ, కుమారి, లక్ష్మి, దర్మమ్మ, రామారావు, ఈశ్వర్, వెంకట్, నరేందర్ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

‘మల్బరీ’తో ఆదాయం మెరుగు

- రెండు ఎకరాల్లో పంట సాగు చేస్తే రూ.7 లక్షల వరకు రాబడి
- ఉద్యానశాఖ ద్వారా రైతులందరికీ రాయితీ

పాల్వంచ శ్రీనివాస కాలనీలో పట్టు పురుగుల పెంపకానికి ఏర్పాటు చేసిన షెడ్

సూపర్‌బజార్(కొత్తగూడెం): రైతులు సంప్రదాయ పంటలవైపు దృష్టి సారిస్తే ఆర్థికంగా ఎదుగుతారని వ్యవసాయ, ఉద్యాన శాఖ అధికారులు అవగాహన కల్పించే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. ఇటీవల తెలంగాణ ప్రజాపాలన దినోత్సవం సందర్భంగా కలెక్టరేట్‌లో రాష్ట్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రి తుమ్మల నాగేశ్వరరావు ఇచ్చిన సందేశంలోనూ మిర్చి, పత్తి పంటలే కాకుండా రైతులు ఉద్యాన, ఇతర పంటల వైపు దృష్టి సారించి ఆర్థిక పరిపుష్టి సాధించాలని పిలుపునిచ్చారు. రాయితీలు కూడా ఎక్కువగా ఉంటాయని పేర్కొన్నారు. ఇప్పటికే ఉన్న రాయితీల గురించి సరైన అవగాహన లేకపోవడంతో ప్రత్యామ్నాయ పంటల వైపు రైతులు మొగ్గు చూపడం లేదు. రాయితీల వల్లే ఇటీవల జిల్లాలో ఆయిల్‌పామ్ సాగు పెరుగుతోంది. తాజాగా ఉద్యాన, పట్టు పరిశ్రమ శాఖ ఆధ్వర్యంలో మల్బరీసాగుతో అధిక నికర ఆదాయం పొందవచ్చని రైతులను చైతన్యం చేస్తున్నారు. మల్బరీ సాగుకు ఇస్తున్న రాయితీలను ప్రకటించారు. రెండెకరాలను యూనిట్‌గా పరిగణించనున్నట్లు అధికారులు తెలిపారు. యూనిట్‌కు రూ.5 లక్షల నుంచి రూ.7 లక్షల వరకు నికర ఆదాయం పొందవచ్చని అధికారులు చెబుతున్నారు. ఓసీ, బీసీ రైతులకు రూ 4,65,456, ఎస్సీ రైతులకు రూ 6,00,456, ఎస్టీ రైతులకు రూ 6,00,456 రాయితీని ఉద్యాన శాఖ ద్వారా అందించనున్నారు.

మల్బరీ సాగుకు రాయితీ (యూనిట్‌కు రూ.ల్లో)

వివరాలు	ఓసీ/బీసీ	ఎస్సీ	ఎస్టీ
మల్బరీ మొక్కలు నాటేందుకు	60,000	78,000	78,000
బిందు సేద్యం నిమిత్తం	50,000	65,000	65,000
పట్టు పురుగుల రేరింగ్ షెడ్‌కు	2,25,000	2,92,500	2,92,500
రేరింగ్ స్టాండ్స్ నిర్మాణానికి	15,456	26,706	26,706
పట్టు పురుగులు పెంచే ఇతర పరికరాలకు	37,500	37,500	37,500
రోగ నిరోధక మందులకు	2,500	3,250	3,250
కిసాన్ నర్సరీ	75,000	97,500	97,500
మొత్తం	4,65,456	6,00,456	6,00456

రైతులకు వర ప్రదాయిని

మల్బరీసాగు రైతులకు వరప్రదాయిని. సంప్రదాయ పంటలను విడనాడి అధిక ఆదాయం సాధించేందుకు ఉద్యాన పంటలు సాగు చేయాలి. అవగాహన పెంచుకుని ఉద్యాన పంటల వైపు రైతులు దృష్టి సారించాలి.

–జంగా కిషోర్, జిల్లా ఉద్యాన, పట్టు పరిశ్రమ శాఖాధికారి

సొసైటీ సిబ్బందితో రైతుల వాగ్వాదం

సొసైటీ సిబ్బందితో వాగ్వాదానికి దిగిన రైతులు

టేకులపల్లి: టేకులపల్లిలోని బేతంపూడి సొసైటీ కార్యాలయం వద్ద శనివారం రైతులకు, సిబ్బంది మధ్య వాగ్వాదం చోటుచేసుకుంది. టేకులపల్లి మండలానికి చెందిన ఓ రైతుకు కారేపల్లి మండలంలో సాగు భూమి ఉంది. ఆ భూమి పత్రాలతో యూరియా తీసుకునేందుకు రాగా ఇచ్చేందుకు ఏఓ నిరాకరించారు. రెండు బస్తాలకు పైగా యూరియా తీసుకున్న వారు నానో యూరియా బాటిల్ తీసుకోవాలని సొసైటీ సిబ్బంది మెలిక పెడుతున్నారు. ఈ క్రమంలో రైతులకు, సిబ్బందికి మధ్య వాగ్వాదం నెలకొంది. క్యూలో ఉన్నవారికి ఇవ్వకుండా, పైరవీలు చేసేవారికి యూరియా బస్తాలు ఇస్తున్నారని ఆరోపించారు. కాగా నిబంధనల ప్రకారమే యూరియా పంపిణీ జరుగుతోందని సొసైటీ సీఈఓ ప్రేమాచారి తెలిపారు. చైర్మన్ సురేందర్ రావు జోక్యం చేసుకుని రైతులను శాంతింపజేశారు.

నైపుణ్యం మెరుగుపర్చుకోవాలి

పినపాక ఎమ్మెల్యే పాయం వెంకటేశ్వర్లు

మాట్లాడుతున్న ఎమ్మెల్యే పాయం వెంకటేశ్వర్లు

బూర్గంపాడు/మణుగూరురూరల్: ఏటీసీలతో యువత నైపుణ్యం మెరుగుపర్చుకోవాలని పినపాక ఎమ్మెల్యే పాయం వెంకటేశ్వర్లు అన్నారు. శనివారం ఆయన బూర్గంపాడు మండలం కృష్ణసాగర్, మణుగూరు ప్రభుత్వ ఐటీఐలలో నూతనంగా నిర్మించిన భవనాలను, ఎక్విప్‌మెంట్లను ప్రారంభించారు. ఈ సందర్భంగా ఎమ్మెల్యే మాట్లాడుతూ ఐటీఐ కాలేజీలలో ప్రభుత్వం నూతనంగా తీసుకువచ్చిన అడ్వాన్స్ టెక్నాలజీ సెంటర్(ఏటీసీ)లను విద్యార్థులు సద్వినియోగం చేసుకోవాలని సూచించారు. పదో తరగతి పూర్తైన విద్యార్థులు ఏటీసీల్లో శిక్షణ పొందాలని చెప్పారు. ఇక్కడ శిక్షణ పొందినవారికి ఉపాధి అవకాశాలు కల్పించేందుకు ఇప్పటికే 19 సంస్థలు ముందుకు వచ్చాయని తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమాల్లో ప్రిన్సిపాల్స్ ధర్మాచారి, రవి, కార్మిక శాఖ అధికారులు రాజు, యేసుపాదంతోపాటు చెంగలరావు, దేవదాసు, వేణు రామారావు, శివకుమార్, ఎం.శ్రీనివాసరావు, జీవీ.కృష్ణారావు, ఏ.నర్సయ్య, వేణుగోపాల్ పాల్గొన్నారు.

వీధి కుక్కలతో ప్రమాదం

వీధి కుక్కల సంచారం

- పెంపుడు కుక్కలు కాటు వేసినా రేబిస్
- జిల్లాలో మూడు నెలల్లో 5,023 కుక్కకాటు కేసులు నమోదు

పాల్వంచరూరల్: రోజురోజుకూ వీధికుక్కలు స్వైర విహారం చేస్తున్నాయి. వీధికుక్కలతోపాటు పెంపుడు కుక్కల పట్ల కూడా జాగ్రత్తగా ఉండాలి. లేకుంటే రేబిస్ వ్యాధి బారిన పడే ప్రమాదం ఉంది. ఇటీవల జిల్లాలోని పినపాకలో పెంపుడు కుక్క కరవడంతో రేబిస్ వ్యాధికి గురై ఓ యువకుడు మృతి చెందిన విషయం తెలిసిందే. జిల్లాలో వీధి కుక్కలు అధికసంఖ్యలో సంచరిస్తున్నాయి. కుక్కకాటు బాధితుల సంఖ్య కూడా పెరుగుతోంది. దీంతో ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. నేడు ప్రపంచ రేబిస్ దినోత్సవం సందర్భంగా ప్రత్యేక కథనం.

సంతానోత్పత్తి నియంత్రణేది..?

ఎనిమల్ కేర్ సెంటర్ ఏర్పాటు చేసి వీధి కుక్కలను తరలించి సంతానోత్పత్తి కలగకుండా శస్త్రచికిత్స చేస్తామని అధికారులు గతంలో పేర్కొన్నారు. అనంతరం పట్టుకొచ్చిన ప్రాంతంలోనే వదిలేస్తామని చెప్పారు. కానీ జిల్లాలో ఎక్కడా కుక్కల సంతానోత్పత్తి నియంత్రణ చర్యలు తీసుకున్న దాఖలాలు లేవు.

పశువులకు కూడా..

కుక్కలు, కోతులు, ఎలుకల కాటుతో మనుషులకు, పశువులకు కూడా రేబిస్ సోకుతుంది. కుక్క సొంగ పుండ్ల మీదపడ్డ వ్యాధి సంక్రమిస్తుందని వైద్యులు చెబుతున్నారు. కుక్క కరిచినప్పుడు చిన్న గాయమైతే పీహెచ్‌సీలు, ఏరియా ఆస్పత్రుల్లో వ్యాక్సిన్ వేస్తున్నారు. గాయం తీవ్రంగా ఉంటే పెద్దాస్పత్రులకు వెళ్లాల్సి రావడంతో బాధితులు ఇబ్బందులు పడుతున్నారు. గతంలో వీధి కుక్కలను పట్టుకుని, ఎనిమల్ కేర్ సెంటర్‌కు తరలించారని, ఇప్పుడు పట్టించుకోవడంలేదని ప్రజలు ఆవేదన వ్యక్తం చేస్తున్నారు. ఏజెన్సీ ప్రాంతాల్లో కొందరు అవగాహన లేక నాటు వైద్యం చేయించుకుని ప్రాణాలమీదకు తెచ్చుకుంటున్నారు. అడవి జంతువులు కోతులు, పందులు, దుప్పులు, ఎలుగుబంట్లు వంటివి దాడిచేసి గాయపరిచినా కుక్క కాటు వ్యాక్సిన్ వేస్తున్నారు.

మూడు నెలల్లో 5,023 మందికి..

జిల్లాలో ఈ ఏడాది జూన్ నుంచి ఆగస్టు వరకు 5,023మంది కుక్కకాటుకు గురైనట్లు డీఎంహెచ్‌ఓ జయలక్ష్మి తెలిపారు. జూన్‌లో 1,723, జూలైలో 1,869, ఆగస్టు 1,421 మంది ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో చికిత్స పొందారు. జిల్లాలోని అన్ని ఆస్పత్రుల్లో వ్యాక్సిన్లు అందుబాటులో ఉన్నాయని పేర్కొన్నారు.

నేడు ప్రపంచ రేబిస్ దినోత్సవం

రేబిస్ వ్యాక్సిన్‌ను అభివృద్ధి చేసిన శాస్త్రవేత్త లూయి పాశ్చర్ వర్ధంతిని పురస్కరించుకుని ఏటా సెప్టెంబర్ 28న ప్రపంచ రేబిస్ దినోత్సవాన్ని నిర్వహిస్తున్నారు.

ప్రథమ చికిత్స కూడా కీలకం

కుక్కకాటు బాధితులు నాటు మందు వాడొద్దు. కుక్క కరిస్తే ప్రభుత్వాస్పత్రుల్లో వ్యాక్సిన్ వేయించుకోవాలి. కుక్క కాటుకు గురైనప్పుడు ప్రథమ చికిత్స కూడా కీలకం. కాటువేసిన ప్రాంతంలో ఉన్న రేబిస్ వైరస్‌ను మంచినీటితో, స్నానం సబ్బుతో కడగడం ద్వారా నిర్మూలించవచ్చు. ఆదివారం పెంపుడు జంతువులకు ఉచితంగా వ్యాక్సినేషన్ చేస్తాం. చుంచుపల్లి, విద్యానగర్ ఏరియా, మణుగూరులో ఈ కార్యక్రమం చేపట్టాం.

–డాక్టర్ వెంకటేశ్వర్లు, జిల్లా పశువైద్యాధికారి

భగత్‌సింగ్ స్ఫూర్తితో ఉద్యమించాలి

భగత్‌సింగ్ చిత్రపటానికి నివాళులర్పిస్తున్న నాయకులు

సుజాతనగర్: భగత్‌సింగ్ స్ఫూర్తితో విద్యా, ఉపాధి కోసం యువత ఉద్యమించాలని డీవైఎఫ్ఐ జిల్లా అధ్యక్ష కార్యదర్శులు లిక్కి బాలరాజు, కాలంగి హరికృష్ణ పిలుపునిచ్చారు.శనివారం సుజాతనగర్‌లో నిర్వహించిన భగత్‌సింగ్ జయంతి వేడుకల్లో వారు మాట్లాడారు. నేటి పాలకులు స్వాతంత్ర్య స్ఫూర్తికి విఘాతం కలిగిస్తూ దేశసంపదను కార్పొరేట్ వ్యక్తులకు కట్టబెడుతున్నారని విమర్శించారు. తొలుత భగత్‌సింగ్ చిత్రపటానికి పూలమాలలు వేసి నివాళులర్పించారు. ఈ కార్యక్రమంలో నాయకులు కాట్రాల తిరుపతిరావు, గండమాల భాస్కర్, ప్రశాంత్, వేణు, నీలావతి, కిషోర్, కావ్య, ప్రశస్త తదితరులు పాల్గొన్నారు.

గోదాముల్లోనే బతుకమ్మ చీరలు

నిరాశలో మహిళా సంఘాల సభ్యులు

గోదాంలో నిల్వ ఉంచిన బతుకమ్మ చీరలు

చుంచుపల్లి: రాష్ట్ర ప్రభుత్వం మహిళా సంఘాల్లోని సభ్యులకు బతుకమ్మ పండుగ సందర్భంగా చీరలను పంపిణీ చేయాలని నిర్ణయించింది. ఒక్కో సభ్యురాలికి రెండు చీరలను ఇవ్వనున్నట్లు ప్రకటించింది.సిరిసిల్ల తదితర ప్రాంతాల నుంచి చీరలు జిల్లాకు చేరుకున్నాయి. ఈ నెల 22 నుంచి చీరల పంపిణీ చేపట్టాలని ప్రభుత్వం భావించింది. కానీ ఇంతవరకు ఎలాంటి ఆదేశాలు రాకపోవడంతో చీరల పంపిణీకి బ్రేక్ పడినట్లేనని తెలుస్తోంది. ఈనెల 29న సద్దుల బతుకమ్మ సంబరాలను జరుపుకోనున్నారు. సరిపడా చీరలను సరఫరా చేయకపోవడం వల్లే పంపిణీ నిలిపివేసినట్లు సమాచారం. దీంతో మహిళా సంఘాల సభ్యులు నిరాశ చెందుతున్నారు. కాగా జిల్లాకు చేరిన చీరలను కొత్తగూడెం, చుంచుపల్లి, మణుగూరు, ఇల్లెందు, భద్రాచలం, అశ్వరావుపేట ప్రాంతాల్లోని గోదాంల్లో నిల్వ ఉంచారు. జిల్లాకు 2,13,367 చీరలు రావాల్సి ఉండగా, ఇప్పటివరకు 1,06,685 చీరలు మాత్రమే వచ్చాయని అధికారులు తెలిపారు.

ఉరివేసుకుని వ్యక్తి ఆత్మహత్య

కొత్తగూడెంఅర్బన్: కొత్తగూడెం కార్పొరేషన్ పరిధిలోని గొల్లగూడెం ఏరియాలో శనివారం ఓ వ్యక్తి ఉరివేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు. త్రీటౌన్ పోలీసుల కథనం ప్రకారం.. గొల్లగూడెం ఏరియాలోని రాజీవ్ గృహకల్పలో నివాసముంటున్న ఇబ్రహీం (40) వ్యాన్ డ్రైవర్‌గా పని చేస్తున్నాడు. గత 15 రోజుల క్రితం ఇంట్లో గొడవ జరిగి భార్య పుట్టింటికి వెళ్లిపోయింది. అప్పటి నుంచి నిత్యం మద్యం తాగుతున్నాడు. ఇంట్లో ఎవరూ లేని సమయంలో ఉరివేసుకుని ఆత్మహత్యకు పాల్పడ్డాడు. మృతుడికి భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్నారు. త్రీటౌన్ పోలీసులు కేసు నమోదు చేశారు.

రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇద్దరికి తీవ్రగాయాలు

దుమ్ముగూడెం : మండలంలోని అడవిరామారం–లచ్చిగూడెం గ్రామాల మధ్య శనివారం రాత్రి జరిగిన రోడ్డు ప్రమాదంలో ఇద్దరికి తీవ్రగాయాలయ్యాయి. స్థానికుల కథనం ప్రకారం.. చిన్నార్లగూడెం కోడివారిగుంపునకు చెందిన కొమరం జగదీష్ ఆర్లగూడెం వైపు నుంచి లచ్చిగూడెం వైపు ద్విచక్ర వాహనంపై వెళ్తున్నాడు. అదే సమయంలో భద్రాచలం నుంచి ఆర్లగూడెం వైపు ఆటో వస్తోంది. ఈ క్రమంలో రెండు వాహనాలు ఎదురెదురుగా ఢీకొన్నాయి. దీంతో జగదీష్‌తోపాటు ఆటోలో ప్రయాణిస్తున్న చర్ల మండలం గొమ్ముగూడేనికి చెందిన కోడిరెక్కల లహరికి తీవ్రగాయాలయ్యాయి. క్షతగాత్రులను చికిత్స చికిత్స భద్రాచలం ఏరియా వైద్యశాలకు తరలించారు. దుమ్ముగూడెం సీఐ వెంకటప్పయ్య ఘటనా స్థలాన్ని పరిశీలించి వివరాలు సేకరించారు.

అవినీతి రహిత సమాజమే ఆర్‌టీఐ లక్ష్యం

బౌద్ధక్షేత్రం వద్ద కమిషనర్ శ్రీనివాస్, తదితరులు

నేలకొండపలి: అవినీతి రహిత సమాజమే సమాచార హక్కు చట్టం లక్ష్యమని రాష్ట్ర సమాచార హక్కు చట్టం కమిషనర్ పీ.వీ.శ్రీనివాస్ తెలిపారు. నేలకొండపల్లిలోని బౌద్ధక్షేత్రాన్ని శనివారం సందర్శించిన ఆయన అక్కడ చరిత్ర తెలిపే బోర్డులు తుప్పుపట్టడం, చెట్లు పెరిగి ఉండడాన్ని గుర్తించారు. అనంతరం స్థానిక సిద్ధార్థ యోగా ఆశ్రమం వద్ద శ్రీనివాస్ మాట్లాడుతూ సమాచార హక్కు చట్టం ద్వారా రాష్ట్రంలో 17వేల కేసులు పెండింగ్ ఉండగా... 13జిల్లాల్లో పర్యటించి 7వేలకు పైగా పరిష్కరించామని తెలిపారు. తద్వారా పది జిల్లాలో ఒక్క కేసు లేదని చెప్పారు. వచ్చేనెల 3నుంచి సమాచార హక్కు చట్టం వారోత్సవాలను నిర్వహించనున్నట్లు తెలిపారు. కాగా, ఎంతో చరిత్ర కలిగిన బౌద్ధక్షేత్రాన్నిమరింత అభివృద్ధి చేసేలా మంత్రి జూపల్లి కృష్ణారావు, పర్యాటక శాఖ అధికారుల దృష్టికి తీసుకెళ్తానని శ్రీనివాస్ వెల్లడించారు. తహసీల్దార్ వి.వెంకటేశ్వర్లు, ఎంఆర్ఐ ఆలస్యం రవి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

చికిత్స పొందుతున్న వ్యక్తి మృతి

దమ్మపేట: పురుగుల మందు తాగిన వ్యక్తి చికిత్స పొందుతూ శనివారం మృతి చెందాడు. పోలీసుల కథనం ప్రకారం... మండలంలోని చిన్నగొల్లగూడెం గ్రామానికి చెందిన చీమట ప్రసాద్ (45) మద్యానికి బానిసయ్యాడు. ఈ క్రమంలో బుధవారం రాత్రి మద్యం కోసం డబ్బులు కావాలని వేధించగా, భార్య నాగమణి మందలించింది. దీంతో క్షణికావేశంలో అదే రోజు రాత్రి పురుగుల మందు తాగాడు. కుటుంబ సభ్యులు అశ్వారావుపేట ప్రభుత్వాస్పత్రికి, అక్కడి నుంచి ఖమ్మం ప్రభుత్వాస్పత్రికి తరలించారు. చికిత్స పొందుతూ శనివారం మృతి చెందాడు. మృతుడి సోదరుడు అయ్యప్ప ఫిర్యాదుతో కేసు నమోదు చేశామని ఎస్సై సాయికిషోర్ రెడ్డి తెలిపారు.

గుండెకు అండగా ఉందాం

ఈ ఏడాది 'వరల్డ్ హార్ డే' థీమ్ 'ఒక్క స్పందననూ మిస్ కాకండి' (డోంట్ మిస్ ఏ బీట్) అని. అంటే... గుండెను రక్షించుకోవడంలో ఏ అవకాశాన్నీ వదులుకోవద్దనీ, గుండె ఇచ్చే వార్నింగ్ సిగ్నల్స్‌గానీ లేదా అదే చేసే హెచ్చరికలుగానీ ఏవీ మిస్ కాకుండా చూసుకోవాలనే సందేశాన్ని ఈ థీమ్ ఇస్తోంది. ఈ నేపథ్యంలో గుండె సంరక్షణ కోసం సీనియర్ కార్డియాలజిస్టులు... పాఠకులతో పంచుకుంటున్న అత్యంత కీలకమైన విషయాలివి.

భారతదేశంలో గుండెజబ్బుల విస్తృతి కాస్తంత బెంబేలెత్తించేలాగే ఉంది. గతంలో అంటురోగాల శకం ముగిసి, ఇప్పుడు జీవనశైలితో వస్తున్న 'నాన్ కమ్యూనికబుల్ జబ్బులు' విస్తరిస్తున్న శకంలో... అన్ని జబ్బులతో పోలిస్తే గుండెజబ్బుల వాటా తక్కువేమీ కాదు. పైగా అన్ని నదులూ పరుగెత్తేది సముద్రం వైపే అన్నట్టుగా... అన్ని జబ్బులూ నడిచేది గుండెజబ్బుల వైపే. ఉదాహరణకు అది డయాబెటిస్‌గానీ, హైబీపీగానీ, స్థూలకాయం, మెటబాలిక్ సిండ్రోమ్స్ ఇవన్నీ పెరుగుతూ పెరుగుతూ చివర్న గుండెజబ్బుల దిశగా పయనిస్తున్నాయి. ఇక్కడ పేర్కొన్న ప్రతి జబ్బూ అది హార్ట్ ఎటాక్‌గానో, బ్రెయిన్ స్ట్రోక్‌గానో పరిణమించేదే అనడంలో సందేహం లేదు.

■ హృద్రోగం వృద్ధాప్య రోగం కాదు...

గతంలో గుండెజబ్బులనేవి కాస్తంత వయసు పెరిగాకే కనిపించేవి. ఇప్పుడు అవి కూడా చాలా త్వరితంగా వచ్చేస్తున్నాయి. ప్రత్యేకించి యువతలో సైతం కనిపిస్తున్నాయి. అందుకే చాలా సందర్భాల్లో వీటిని నిశ్శబ్ద ఉత్పాతాలు (సైలెంట్ ఎపిడెమిక్స్) అని కూడా నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు.

■ ఆ తెలుగు వాడుక మాట అక్షరాలా నిజం...

మన తెలుగు వాడుక మాటల్లో 'గుండెల్ని పిండేసేలాగా...' అన్నది ఓ జాతీయం. ఒత్తిడి విషయంలో ఆ నుడికారం అక్షరసత్యం. ఒత్తిడి పెరుగుతున్న కొద్దీ అది 'గుండెలను పిండేస్తుంది'!

మానసిక ఒత్తిడి అనేది ఓ భావోద్వేగపూరితమైన ఎమోషన్‌గా చెప్పడం సరికాదు. ఆ భావోద్వేగం కాస్తా తన భౌతిక లక్షణాలతో గుండెజబ్బుగానో, గుండెపోటుగానో కనిపించడం చాలా సాధారణం. ఎందుకంటే... మానసిక ఒత్తిడి పెరగగానే... రక్తనాళాల్లో రక్తపోటూ పెరుగుతుంది. రక్తపోటు కాస్తా గుండెపోటుగా పరిణమించడం మనకు తెలిసిన విషయమే. మనం సంప్రదాయంగా పాటించే కొన్ని అంశాల్లో దీనికి విరుగుడు దాగుంది. అవే... యోగా, ధ్యానం, శ్వాస వ్యాయామాలు. వీటి సాయంతో మన నరాలను హాయిపరచడం మొదలుపెట్టగానే... రక్తనాళాల్లో పోటెత్తే రక్తప్రవాహాన్నీ అది జోకొడుతుంది. దాంతో బీపీ తన నార్మల్ ఒత్తిడికి వచ్చేస్తుంది. ఫలితంగా గుండెజబ్బుల ముప్పూ తప్పుతుంది. అందుకే ఇప్పుడు డాక్టర్లు కూడా మందులతో పాటు... ఈ మార్గాలూ ప్రిస్క్రిప్షన్‌లో సూచిస్తున్నారు.

■ డాన్సులూ డేంజరస్‌గా మారిన డేస్ ఇవి!

ఇప్పుడు న్యూస్ ఫాలో అవుతున్నవారికి తెలియని విషయాలేమీ కావివి. అవేమిటంటే... మంచి వయసులో ఉన్న యువత కూడా డాన్స్ చేస్తూనో, క్రికెట్ ఆడుతూ ఆడుతూనో, జిమ్‌లో వ్యాయమం చేస్తూనో యువతీ యువకులు కుప్పకూలిపోతున్నారు. దీన్ని నివారించదగిన అంశాలూ ఉన్నాయి. ఉదాహరణకు ఎక్కువ శక్తిని ఒకేసారి ఇచ్చే హై-ఎనర్జీ డ్రింకులూ, వ్యాయామంతోపాటు స్టెరాయిడ్స్ తీసుకుంటున్న ఉదంతాలూ, ఒకే చోట కూర్చుని చేసే వృత్తివ్యాపకాలూ, చురుగ్గా కదలడానికి అంతగా ఇష్టపడని జీవనశైలీ... ఇవన్నీ ఇలా ఆకస్మికంగా గుప్పెడంత గుండెను కుప్పకూల్చే ముప్పును పెంచుతున్నాయి. వీటి నివారణ చాలా సింపుల్. క్రమం తప్పకుండా చేసుకునే కొన్ని సాధారణ ప్రాథమిక స్క్రీనింగ్ పరీక్షలతో పెద్ద పెద్ద గుండె ముప్పులనూ నివారించుకోవచ్చు. అలా నిబ్బరంగా, నిశ్చింతగా ఉండవచ్చు.

డా. ఎంఎస్ఎస్ ముఖర్జీ
సీనియర్ కార్డియాలజిస్ట్

■ నివారణ చాలా సింపుల్... అదే టైమ్‌లో బోలెడంత పవర్‌ఫుల్...

నిజానికి గుండెజబ్బుల నివారణ చాలా చాలా సింపుల్. మనం సంకల్పంతో నిలిపేయగలిగే పొగతాగే అలవాటు, మద్యం అలవాట్లనుంచి దూరంగా ఉంటే చాలు. అదే సమయంలో అన్నంలో తగినన్ని ఆకుకూరలూ, కాయగూరలతో పాటు తాజా పండ్లు తీసుకోవడం వంటి మంచి రుచికరమైన మార్గంలో వెళ్లడం ద్వారా గుండెజబ్బుల్ని సమర్థంగా నివారించవచ్చు. అలాగే క్రమం తప్పకుండా వ్యాయామం చేయడం, మానసిక ఒత్తిడి తగ్గించుకోవడం, రెగ్యులర్‌గా చెకప్ చేయించుకోవడం, బరువు ఆరోగ్యకరమైన లిమిట్‌లోనే ఉండేలా చూసుకోవడం కూడా ముఖ్యమైనవి. ఇక్కడ కాస్తంత కష్టమైనదైనా కన్సిస్టెంట్‌గా అంటే క్రమం తప్పకుండా పై అలవాట్లను కొనసాగించడంతో గుండె ఆరోగ్యాన్ని పదికాలాలపాటు పదిలంగా పదిలపరచవచ్చు.

■ గాలినీ, కలుషితాలనూ తేలిగ్గా తీసుకోకండి...

మనం పీల్చే గాలి శుభ్రంగా ఉండేలా చూసుకోవడం కూడా ముఖ్యమే. అంటే... వాహనాల పొగతో లేదా కాలుష్యంతో కూడిన గాలిని పీల్చుకోవడాన్ని వీలైనంతగా తప్పించుకోవాలి. వాటిలో ఉండే కాలుష్యపదార్థాలు, ధూళిదూసరాలూ రక్తనాళాల్లో రక్తప్రవాహాన్ని వేగవంతం చేస్తాయి. అలా గుండెజబ్బులూ వేగంగా వచ్చేలా చేస్తాయి. కాలుష్యం పెరిగిన కొద్దీ రక్తం తాలూకు ఎరుపు రంగు డేంజర్ మార్క్‌లా కనిపిస్తుంది. అదే వీలైనంతగా పచ్చటి పరిసరాల్లోనే ఉండటం ప్రారంభిస్తే గుండె ఆరోగ్యమూ పదికాలాలు పచ్చగా ఉంటుంది.

■ మహిళల గుండెలకు మరింత ముప్పు...

మహిళలు కుటుంబ ఆరోగ్యానికి ప్రాథమ్యం ఇచ్చి, చాలావరకు తమ ఆరోగ్యానికి రెండో ప్రాధాన్యమిస్తారు. వారు తమలో కలిగే అలసటను ఇంటి పనులతో వచ్చిన నీరసంగా అనుకుంటారు. తమ అజీర్ణ సమస్యను గ్యాస్ సమస్యగా భావిస్తారు. తమ గుండెనొప్పిని ఛాతీనొప్పిగానే తీసుకుంటారు. ఇల్లాలు బాగుంటేనే ఇల్లు బాగున్నట్టుగా వాళ్ల గుండె బాగుంటేనే మిగతా ఇంటి సభ్యుల గుండె సంస్పందనలూ బాగుంటాయి. 'డోంట్ మిస్ ద బీట్' అనే థీమ్‌ను తమకు అనువుగా ఆలోచిస్తే.. మహిళలకే అది ఎక్కువగా అనువర్తిస్తుంది.

■ అనుక్షణం... రక్షణకు అనువైన క్షణమే...

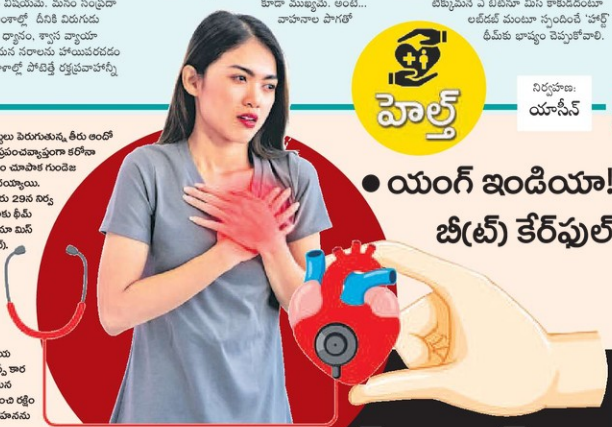
ఆకస్మిక గుండె జబ్బు ముప్పు నుంచి కాపాడాలంటే అనుక్షణం అనువైన క్షణమే. అందుకే గుండెజబ్బు లక్షణాలు కనిపించినప్పుడు దాన్నుంచి రక్షించాలంటే ప్రతి ఒక్కరూ కార్డియాక్ పల్మునరీ రిససియేషన్ అనే సీపీఆర్ గురించి అవగాహన పెంచుకోవాలి. ఎవరైనా గుండె పట్టుకుని కుప్పకూలిపోతే ఒకచేతి వేళలలో మరో చేతి వేళ్లు దూర్చి క్షణం కూడా ఆలస్యం చేయకుండా గుండెపై క్రమబద్ధంగా, లయబద్ధంగా, నేర్పుగా కదిలిస్తూ 'సీపీఆర్' నిర్వహించే నైపుణ్యాలను నేర్చుకోవాలి. అది ఇల్లూ, వాకిలీ, పనిప్రదేశం ఇలా ఎక్కడైనా, ఎవరైనా అభ్యసించగల సింపుల్‌గా చేయగలిగే ఈ ప్రాణరక్షణ నైపుణ్యం చేతుల్లో దాగి ఉండే అభయహస్తాలవుతాయవి.

■ చివరగా...

మనం పుట్టిన నాటి నుంచీ క్షణం కూడా ఆగకుండా... ఒక్క బీట్ కూడా మిస్ కాకుండా ఒక జీవిత కాలం పాటు సంస్పదిస్తూ ఉండే ఆ గుండెను గౌరవిస్తూ... దాన్ని మాటువేసి కాటు వేసే అన్ని రకాల అవాంతరాల నుంచి కాపాడుకోడానికి బిక్కు బిక్కుమని భయపడకుండా ఉండటానికి గడియారంలో టిక్కు టిక్కుమనే ఏ బీట్‌నూ మిస్ కాకుడదంటూ లబ్‌డబ్ మంటూ స్పందించే 'హార్ట్' డే థీమ్‌కు భాష్యం చెప్పుకోవాలి.

హెల్త్

నిర్వహణ: యాసీన్

లబ్... డబ్... లయ తప్పొద్దు!

● యంగ్ ఇండియా! బీ(ట్) కేర్‌ఫుల్

ప్రపంచవ్యాప్తంగా గుండెజబ్బులు పెరుగుతున్న తీరు ఆందోళన కలిగిస్తోంది. అందునా ప్రపంచవ్యాప్తంగా కరోనా వైరస్ తన విశృంఖల ప్రతాపం చూపాక గుండెజబ్బుల కేసులు మరింత ఎక్కువయ్యాయి. అందుకే ప్రతి ఏడాదీ సెప్టెంబరు 29న నిర్వహించే వరల్డ్ హార్ట్ డే తాలూకు థీమ్ ఏమిటంటే... "ఒక్క స్పందననూ మిస్ కావద్దు" (డోంట్ మిస్ ఏ బీట్). దీని అర్థం ఏమిటంటే... ఒక్క గుండె కూడా తన స్పందనలను కోల్పోయే పరిస్థితి రాకూడదనే. గతంలో కనీసం 50, 40లలో కనిపించే ఈ గుండెజబ్బులు ఇప్పుడు ఎందుకిలా యుక్తవయసులోనే వచ్చేస్తున్నాయో చెప్పే కారణాలూ, వాటిని నివారిస్తూ మన యువతను గుండెజబ్బుల నుంచి రక్షించుకునేందుకు తగిన అవగాహనను కల్పించేందుకే ఈ కథనం.

గుండెజబ్బుల తీవ్రతనూ, విస్తృతినీ తెలిపే కొన్ని గణాంకాలను చూద్దాం. ఢిల్లీ, ముంబై, హైదరాబాద్‌లలోని కొన్ని పెద్ద హాస్పిటల్స్ తాలూకు ఎమర్జెన్సీ కేసులను పరిశీలిస్తే సగానికి పైగా కేసులు... అంటే 50% కేసుల్లో బాధితులు కేవలం 40 ఏళ్లలోపు వాళ్లే. మానసిక ఒత్తిడి, ఎటూ కదలకుండా (శారీరక శ్రమ లేకుండా) ఉండే వృత్తులూ పెరగడంతో గుండె జబ్బులతో బాధపడే యువత కూడా పెరుగుతోంది. అందుకే ఇటీవల కార్డియాలజికల్ సొసైటీ ఆఫ్ ఇండియా సంస్థ 45 ఏళ్ల లోపే అక్యూట్ కరోనరీ సిండ్రోమ్‌తో బాధపడేవారిపై పరిశోధనల కోసం ఓ అధ్యయన కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది. ఇటీవలి పరిశీలనల ప్రకారం ప్రతి ఐదు గుండెపోటు కేసులను పరిశీలిస్తే అందులో ఒకరు తప్పనిసరిగా 40 ఏళ్లలోపు వారే ఉంటున్నారు. గుండెజబ్బుల పరంగా ప్రపంచవ్యాప్తంగా 20 - 30 ఏళ్ల యువతలో ఏడాదికి 2% పెరుగుదల ఉండగా... మన దేశంలో సైతం గుండెజబ్బులకు లోనైన వాళ్లలో 40 ఏళ్ల లోపు వారు కనీసం 25% వరకు ఉండటం మరింతగా బెంబేలెత్తిస్తున్న అంశం. హైబీపీ, హైకొలెస్ట్రాల్ వంటివి యువతలో పెరుగుతుండటమే దీనికి కారణం. దాంతో క్రమంగా, నిశ్శబ్దంగా చాపకింద నీరులా గుండెజబ్బుల కేసులు భారత్‌లోనూ పెరుగుతున్నాయి.

లక్షణాలు... సాధారణంగా చాలామందిలో ఛాతీనొప్పితో గుండెపోటు కనిపిస్తుంది. ఈ లక్షణం కనిపించే వారు 97.3 శాతం మంది, చెమటలు పట్టడం 11 శాతం మందిలో, వాంతులు లేదా వికారం 8.2 శాతం కేసుల్లో, శ్వాస ఆడకపోవడం 6.8 శాతం మందిలో కనిపిస్తాయి. ఈ వయసులో చాలా మందిలో వచ్చే గుండెపోటుకు కారణమైన నొప్పిని గ్యాస్, అజీర్ణం, అసిడిటీ కారణంగా భావిస్తుంటారు. ఈ అంశం కూడా చికిత్స ప్రారంభించడాన్ని ఆలస్యం చేస్తోంది.

నివారణ ఇలా... కార్డియో వాస్క్యులార్ హెల్త్ స్కోరుకు దగ్గరగా ఉండే జీవనశైలి: సాధారణంగా పాశ్చాత్యదేశాల్లో... మరీ ముఖ్యంగా అమెరికా వంటి చోట్ల అమెరికన్ హార్ట్ అసోసియేషన్ నిర్దేశించిన కొన్ని జీవనశైలి మార్గదర్శకాలు ఉన్నాయి. వాటినే 'లైఫ్ ఎసెన్షియల్స్ 8 (ఎల్‌ఈ 8); లైఫ్ ఎసెన్షియల్స్ 7 (ఎల్‌ఈ 7)గా వ్యవహరిస్తుంటారు. అంటే... ఆరోగ్యకరమైన జీవనశైలిలో భాగంగా అనుసరించే మార్గదర్శకాలైన... రక్తపోటును (హైబీపీని) అదుపులో ఉంచుకోవడం; రక్తంలో చక్కెరమోతాదులనూ, కొలెస్ట్రాల్‌ను తగ్గించుకోవడం; ఆరోగ్యకరమైన ఆహారాన్ని, పోషకాహారాన్ని తీసుకోవడం; తగినంత వ్యాయామం చేయడం; ఎత్తుకు తగినంత బరువు ఉండేలా బాడీ మాస్ ఇండెక్స్- (బీఎమ్ఐ)ను మెయింటెయిన్ చేయడం; స్మోకింగ్ / నికోటిన్‌కు దూరంగా ఉండటం; కంటినిండా నిద్రపోవడం... అలాంటి ఆరోగ్యకరమైన జీవనశైలిని అలవరచుకోవడం ద్వారా ఈ లైఫ్ ఎసెన్షియల్ స్కోరును ఎంతగా పెంచుకుంటే గుండెజబ్బులను అంతగా నివారించుకోవచ్చని నిపుణులు పేర్కొంటున్నారు. ● **అర్లీ వార్నింగ్ సిగ్నల్స్ ద్వారా :** చాలామందిలో గుండెజబ్బులుగానీ లేదా గుండెపోటుగానీ ఆకస్మికంగా రాకముందే కొన్ని వార్నింగ్ సిగ్నల్స్ పంపుతాయి. ఉదాహరణకు ఛాతీలో ఇబ్బందిగా ఉండటం, తీవ్రమైన నీరసం, నిస్సత్తువ, అలసట, గుండెదడ (పాల్పిటేషన్) వంటివి. వాటిని నిర్లక్ష్యం చేయకుండా తగిన సమయంలో గుర్తించి డాక్టర్లను సంప్రదించడం వల్ల. ● **స్క్రీనింగ్ పరీక్షలతో :** హైబీపీ, అధిక కొలెస్ట్రాల్, మధుమేహంతో బాధపడేవారు తగిన పరీక్షలు చేయించుకోవడం, ఏవైనా లక్షణాలు కనిపిస్తే కరోనరీ సీటీ యాంజియోగ్రామ్ వంటి పరీక్షలు చేయించుకోవడం ద్వారా గుండెజబ్బులు నివారించవచ్చు.

డాక్టర్ అంజని ద్వారంపూడి
సీనియర్ కార్డియాలజిస్ట్

గుండె జబ్బుల పెరుగుదలకు కారణాలు...

● వయసు పెరుగుతుండటం: ఇది నివారించలేని అంశం. సాధారణంగా వయసు పెరుగుతున్న కొద్దీ మృదువుగా ఉండాల్సిన రక్తనాళాలు గట్టిబారుతుంటాయి. దీన్నే అథెరోస్క్లిరోసిస్ అంటారు. గతంలో సాధారణంగా 40 ఏళ్లకు పైబడ్డాక ఈ పరిణామం సంభవిస్తుండేది. ఇప్పుడు ఈ వయసు కంటే ముందే.. అంటే 20 నుంచి 30 ఏళ్లలోపే ఇలా రక్తనాళాలు గట్టిబారడం కనిపిస్తోంది. కొందరిలో కొలెస్ట్రాల్ నిల్వలు చాలా నెమ్మదిగా రక్తనాళాల్లోకి చేరుతుంటాయి. కానీ కొందరిలో చాలా వేగంగా ఈ ప్రక్రియ జరుగుతుంది. ఇలా పేరుకునే కొవ్వును 'ప్లాక్'గా వ్యవహరిస్తుంటారు. ఈ ప్లాక్ రక్తనాళాల్లోకి ఎక్కువగా చేరడం వల్ల ధమనులు/రక్తనాళాలు సన్నబడి, గుండె కండరాలకు రక్తప్రసరణ తగ్గిపోతుంది. ఈ ప్లాక్ ఎక్కువగా చీలిపోయి క్లాట్స్ (అడ్డంకులు)గా మారి ఆకస్మికంగా గుండెకు రక్తసరఫరా తగ్గవచ్చు. ఫలితంగా గుండెపోటు రావచ్చు.

● ఆహారపు అలవాట్లు: హైలీ ప్రాసెస్‌డ్ ఫుడ్ తీసుకోవడం వంటి మారుతున్న ఆహారపు అలవాట్లు, ఉప్పు, చక్కెర ఎక్కువగా ఉండే ఆహారాలు చిన్న వయసులోనే గుండెజబ్బులు / గుండెపోటుకు దారితీసే ముప్పును పెంచుతున్నాయి. మన దేశంలో దిగువ, మధ్య తరగతి వర్గాలు ఎక్కువగా ఉండే దేశాల్లో పెరుగుతున్న పట్టణీకరణ / నగరీకరణ కారణంగా అన్ని పోషకాలు ఉండే మంచి ఆహారంతో పోలిస్తే అధిక క్యాలరీలు ఉండే ఆహారం చవగ్గా దొరుకుతుండటంతో గుండెజబ్బుల ముప్పు పెరుగుతోంది.

● తగినంత వ్యాయామం లేకపోవడం : కుదురుగా కూర్చుని చేసే వృత్తులు పెరగడం ప్రపంచవ్యాప్తంగా చోటు చేసుకుంటున్న అంశమే అయినప్పటికీ... మన దేశ యువతలో కూడా వ్యాయామం లేకపోవడమూ, పైగా మన దేశ సాంస్కృతిక, సామాజిక నేపథ్యం కారణంగా మహిళలు, అమ్మాయిల్లో వ్యాయామ సంస్కృతి తక్కువగా ఉండటం కూడా గుండెజబ్బులు / గుండెపోటు ముప్పునకు కారణమవుతోంది.

● పొగతాగడం : ఇటీవల భారత్, రష్యా, కొన్ని మధ్య ఆసియా దేశాల్లో పొగాకు వినియోగం బాగా పెరుగుతుండటం అథెరోస్క్లిరోసిస్‌కూ, గుండెపోటుకు మరో ప్రధాన కారణం. 60 ఏళ్ల వ్యక్తులతో పోలిస్తే 40 ఏళ్లలోపు వారికి పొగ దుష్ప్రభావం మరింత ఎక్కువ. అయితే ఏ వయసులోనైనా పొగతాగడం అంతే ప్రమాదకరం అని గుర్తించాలి.

● స్థూలకాయం కారణంగా : మన దేశవాసుల్లో ఊబకాయం ఎక్కువగా పొట్ట దగ్గర వస్తుంది. దీన్నే అబ్డామినల్ ఒబేసిటీ అంటారు. మన జీవనశైలి (లైఫ్ స్టైల్) కారణంగా ఇలా స్థూలకాయం రావడం, పొట్ట దగ్గర కొవ్వు పెరగడం కూడా గుండెజబ్బుల ముప్పును మరింత పెరిగేలా చేస్తోంది.

● హైబీపీ, డయాబెటిస్ : లైఫ్‌స్టైల్ జబ్బులైన హైబీపీ, డయాబెటిస్ వంటి అనారోగ్యాల విషయంలో అవగాహన అంతగా లేని మన లాంటి దేశాలలో నియంత్రణలో లేని హైబీపీ, మధుమేహం వంటివి గుండెపోటుకు కారణమవుతున్నాయి.

● జెండర్ అంశం : ఒక వయసు వరకు మహిళలతో పోలిస్తే గుండెపోటు వచ్చే అవకాశాలు పురుషుల్లో ఎక్కువ. రుతుస్రావం ఆగిపోయే వరకు మహిళల్లోని ఈస్ట్రోజెన్ వారికి ఒక రక్షణ కవచంగా ఉంటుంది. అయితే రుతుక్రమం ఆగాక మహిళలతో పాటు... ఏ జెండర్ వారికైనా గుండెపోటు అవకాశాలు సమానం.

● సామాజిక, ఆర్థిక, సాంస్కృతిక అంశాలు: పై అంశాలకు తోడుగా ఒక సమాజంలోని విద్య, ఆదాయ వనరులు, ఆరోగ్య సంరక్షణకు గల అవకాశాలు, సాంస్కృతిక నేపథ్యాల వంటి అంశాలు కూడా గుండెజబ్బుల కేసులను ప్రభావితం చేస్తుంటాయి.

● ఫ్యామిలీ హిస్టరీ : మిగతావారితో పోలిస్తే గుండెజబ్బులు / గుండెపోటు లాంటివి వచ్చిన వారి కుటుంబాల తాలూకు కుటుంబ ఆరోగ్య చరిత్ర (ఫ్యామిలీ హిస్టరీ) కూడా గుండెజబ్బుల ముప్పునకు ఒక ప్రధాన కారణం. మిగతావాళ్లతో పోలిస్తే దాదాపు 25 శాతం మంది రోగుల్లో గుండెపోటుకు ఈ ఫ్యామిలీ హిస్టరీనే కీలకాంశమవుతుంది.

సాక్షి ఫ్యామిలీ IV
ఖమ్మం
ఆదివారం ॥ 28-9-2025

EMI - ఈక్వల్ మ్యారేజ్ ఇన్‌స్టాల్‌మెంట్

● మూడు ముళ్లు... ఆరు వాయిదాలు

ఇల్లు కట్టి చూడు.. పెళ్లి చేసిచూడు.. అని సామెత. రెండూ జటిలమైనవేనని అర్థం. ఇంటి కోసం అప్పు చేసినా తప్పు లేదు. అదొక నీడగా మిగులుతుంది. కానీ పెళ్లి? కంపాటబులిటీ కుదిరితే కుటుంబంగా స్థిరపడుతుంది. లేదంటే చేదుజ్ఞాపకంగా వెంటాడుతుంది. అయినా అంతా బాగుంటుందనే ఆశతో ఏడడుగుల ప్రయాణానికి సిద్ధపడినా.. దానికోసం లక్షలకు లక్షలు అప్పు చేయాల్సిన అవసరం ఉందా అని! ఇప్పుడు పెళ్లి ఖర్చును వధూవరులిద్దరే పెట్టుకుంటున్నారు. అది వాళ్లిద్దరి జీవితాలకు తీరని రుణంగా పరిణమించి.. ఈఎమ్ఐల రూపంలో జీతాలనే మింగేస్తోంది. దాని గురించే ఈ కథనం..

సాత్విక్‌ది మార్కెటింగ్ జాబ్, మానస ఒక కార్పొరేట్ కంపెనీలో లీడ్ రోల్‌లో ఉంది. వీళ్లది పెద్దలు కుదిర్చిన పెళ్లే అయినా, డెస్టినేషన్ వెడ్డింగ్. దాదాపు 80 లక్షల రూపాయలకు పైనే ఖర్చయింది. ఆ భారం ఇరువైపుల తల్లిదండ్రుల మీద పడకుండా వీళ్లిద్దరే షేర్ చేసుకున్నారు. సేవింగ్స్ నుంచేనా ఖర్చు చేసింది అని అడిగితే.. ట్వంటీ పర్సెంట్ సేవింగ్స్, ఎయిటీ పర్సెంట్ లోన్ అనే చెప్పారు ముక్తకంఠంతో. పెళ్లయి మూడేళ్లవుతోంది. ఆ ఖర్చుకు ఇంకా ఈఎమ్ఐ చెల్లిస్తునే ఉన్నారు. ఆ లోన్ తీరేదాకా పిల్లలు వద్దు అనుకుంటున్నారట. ఆ మాటతో మానస వాళ్ల మామ్మ హతాశురాలైంది. ఇదెక్కడి చోద్యమంటూ విచారపడింది.

> **మన మ్యారేజ్ ఇండస్ట్రీ ఏటా కోటి పెళ్లిళ్లతో 10.79 లక్షల కోట్ల టర్నోవర్‌గా పురోగమిస్తోంది. ఫుడ్ అండ్ గ్రాసరీ తర్వాత ప్రపంచ ఆర్థిక వ్యవస్థలో అత్యంత ప్రధాన, ప్రభావవంతమైన ఇండస్ట్రీగా విరాజిల్లుతోంది.**

సర్వేలే సాక్ష్యం

'ఇండియా లెండ్స్' చేసిన సర్వే మేరకు సొంత ఖర్చుతోనే పెళ్లిచేసుకోవాలనుకుంటున్న 26 శాతం అమ్మాయిలు, అబ్బాయిలు.. ఆ ఖర్చును పర్సనల్ లోన్‌తో భర్తీ చేసుకుంటున్నారట. వాళ్లలో చాలామంది పెళ్లికి సంబంధించి ఒక్క ఈవెంట్‌కే రూ. లక్ష నుంచి రూ. అయిదు లక్షల వరకు ఖర్చు చేస్తున్నారు. దీని మీదే వెడ్డింగ్‌వైర్ ఇండియా అనే సంస్థ చేసిన అధ్యయనంలో ఒక్క నిరుడే మన దేశంలో పెళ్లి ఖర్చు అమాంతం రూ. 29.6 లక్షలకు చేరినట్టు తేలింది. పెళ్లి జంటల్లోని మూడోవంతు జంటలు తమ పెళ్లికి రూ. 30 లక్షలకు పైనే వెచ్చిస్తుంటే మిగిలిన జంటలు రూ. 50 లక్షలకు పైగా ఖర్చుపెడుతున్నారని ఆ సర్వే నివేదిక.

అప్పులు బారెడు... జీతం మూరెడుగానే!

డబ్బు ఖర్చు పెట్టడం చాలా ఈజీ. కూడబెట్టడమే బహు కష్టం. రూ. లక్ష సమకూర్చుకోవడానిక్కూడా కనీసం ఏడాది పడుతుంది. అలాంటిది మూడు లేదా అయిదురోజుల పెళ్లిలోని ఒక్కో వేడుకకు రూ. లక్ష నుంచి రూ. 5 లక్షల దాకా పెట్టే ఖర్చు జీవితానికి ఎంత భారమవుతుందో తెలుసా! ఆ అప్పు తీర్చడానికి ఆ జంటలు.. అప్పుడే పిల్లల్ని వద్దనుకోవడం దగ్గర్నుంచి ఇల్లు, ఇతర స్థిర, చరాస్తులను సమకూర్చుకోవడం దాకా అన్నిటినీ వాయిదా వేసుకుంటున్నారు. అపార్ట్‌మెంట్ డౌన్‌పేమెంట్‌కి పనికొచ్చే డబ్బును, భవిష్యత్ ప్రణాళికలను.. ఆఖరుకు ఇన్సూరెన్స్ పాలసీలను సైతం బ్రేక్ చేసి మరీ పెళ్లి బట్టలు, ఈవెంట్ డెకరేషన్ కోసం చేసిన అప్పు తీరుస్తున్న జంటలున్నాయి. ఇలా ఆ లోన్ వాళ్ల పెళ్లిని మధుర జ్ఞాపకంగా మలచకపోగా సంసారాన్ని చింతల చితిగా మారుస్తోంది.

క్రైసిస్‌లో కాపురాలు

దరఖాస్తుదారుల క్రెడిట్ స్కోర్‌ను బట్టి వెడ్డింగ్ లోన్స్, పర్సనల్ లోన్స్ ఏడాదికి పది నుంచి 24 శాతం దాకా మంజూరవుతున్నాయట. వీటికి కట్టలేకుండా పేరుకుపోయిన ఈఎమ్ఐల వడ్డీ వచ్చి చేరి.. ఎంత జీతం వచ్చినా, అత్యవసరాలకే ఎసరు వస్తోంది. ఈ క్రైసిస్ కాపురంలో కలతలను రేపుతోందంటున్నారు ఫ్యామిలీ కౌన్సెలర్లు. పెరుగుతున్న రుణభారాన్ని తీర్చడానికి ఓవర్ టైమ్, పార్ట్‌టైమ్ జాబ్‌ల కోసం వెదుక్కుంటున్న జంటలూ ఉన్నాయి. నెల తిరిగేసరికల్లా వచ్చే ఈ ఈఎంఐల ఒత్తిడి తట్టుకోలేక భార్యాభర్తల డైనింగ్ టేబుల్ కాన్వర్జేషన్స్ కలహాలతో ముగుస్తున్నాయి. ఎడమొహం పెడమొహంగా ఉదయాలు మొదలవుతున్నాయి.

అప్పు తప్పు కాదు కానీ..

లోన్ తీసుకోవడంలో తప్పులేదు. కానీ ఎందుకు తీసుకుంటున్నాం.. దేనిమీద ఖర్చు పెడుతున్నామనే ఎరుక, స్పష్టత చాలా అవసరం అంటున్నారు ఆర్థికవిశ్లేషకులు. ఇల్లు కట్టుకోవడానికో, వ్యాపారం ప్రారంభించడానికో, మెరుగైన ఉపాధి అవకాశాలను కల్పించే చదువుకోసమో అప్పు చేయడం సబబే. కానీ.. పైసా రాబడి లేనిచోట అప్పు చేసి మరీ డబ్బును వెదజల్లడం తెలివైన నిర్ణయం కాదని చెబుతున్నారు. పరస్పర గౌరవ మర్యాదలు, సర్దుబాట్లు, ప్రేమాభిమానాలతో పెళ్లి చేసుకోవాలి. మంచి కుటుంబంగా స్థిరపడాలి. కానీ ఆడంబరాల వేడుకగా.. ఫొటోలు, వీడియోలతో కనిపించే అప్పుగా కాదని సూస్తున్నారు ఆర్థికనిపుణులు, విశ్లేషకులు, ఫ్యామిలీ కౌన్సెలర్లు. కలలు సాకారమవ్వాల్సిందే! మధురమైన జ్ఞాపకాలను క్రియేట్ చేసుకోవాల్సిందే! కానీ ఈ రెంటికి మూల్యం మన జీవితం కాకూడదు! అప్పుడే సాకారమైన కలలు మధుర జ్ఞాపకాలుగా మిగిలిపోతాయి.

నృత్యార్చనం

దేశవ్యాప్తంగా ఆలయాల్లో నృత్య ప్రదర్శనలు ఇస్తూ టెంపుల్ డ్యాన్సర్‌గా పేరుతెచ్చుకుంది విజయవాడవాసి కూచిపూడి నృత్యకారిణి కావ్య కంచర్ల. దసరా నవరాత్రుల సందర్భంగా తన విద్యార్థులతో కలిసి అమ్మవారి రూపాలను వివిధ ఆలయాలలో నృత్యరూపకాలుగా ప్రదర్శిస్తున్నారు. జాతీయ స్థాయిలో జరిగే కేరళ తరంగ్‌లో పాల్గొని విజేతగా నిలిచారు. గిన్నిస్‌బుక్ రికార్డ్‌లోనూ చోటు సంపాదించారు. నృత్యం ద్వారా తమ శక్తిని ఎలా ప్రదర్శిస్తారో ఈ సందర్భంగా వివరించారు.

నవశక్తి

"దసరా నవరాత్రులలో అంతటా అమ్మవారే కనిపిస్తుంటారు. ఇక విజయవాడలోనే కొలువైన అమ్మవారికి చేరువలో ఉంటూ నృత్యం ద్వారా సేవ చేసుకోవడం అదృష్టంగా భావిస్తున్నాం. ఇక్కడ ఉన్న వివిధ ఆలయాలకు ముందుగానే అప్లికేషన్స్ ఇచ్చాం. వారు ఇచ్చిన టైమ్ ప్రకారం నృత్యం ప్రదర్శనలు ఇస్తున్నాం.

అలసట తెలియదు

నవరాత్రుల మొదటి రోజు నుంచి ఈ రోజు వరకు ఆరు ప్రదర్శనలు ఇచ్చాం. అమ్మవారి మీద ఎన్నో గీతాలు ఉన్నాయి. వాటిలో ఒక్కో గీతాన్ని ఒక్కో ఆలయంలో మాకు ఇచ్చిన సమయం వరకు ప్రదర్శన ఇస్తున్నాం. పూర్తయ్యాక పెద్ద వయసున్నవారు కూడా ఏమాత్రం సంకోచించకుండా మమ్మల్ని కలిసి 'ఆ అమ్మవారే నృత్యం చేస్తున్నారా అనే భావన కలిగింది' అని చెప్పినప్పుడు కలిగే ఆనందం మాటల్లో వర్ణించలేనిది. ఒక తొంభైఏళ్ల బామ్మగారు ప్రదర్శన పూర్తయ్యాక వచ్చి తన చిన్నప్పుడు నేర్చుకున్న ఆలాపన ఇప్పుడు గుర్తుకు వచ్చిందని భావయుక్తంగా పాడి వినిపించారు. 'ఆ అమ్మవారు ఈ రూపంలో నాకు కనిపించారు' అని పొంగిపోయారు. ఇలాంటి ఎన్నో అనుభూతులను ప్రతిసారీ మేం పొందుతుంటాం. మా దగ్గర నృత్యం నేర్చుకునే విద్యార్థులు కూడా 'అమ్మవారి నృత్యంలో అలసట ఎందుకు రాదు' అని అడుగుతుంటారు. నృత్యం ఒక యాక్టివిటీ కాదు దైవికంగా ఎంత దగ్గరవుతుంటామో ఈ నృత్యం మాకు స్పష్టం చేస్తుంటుంది.

విజయవాడ అంటేనే అమ్మవారు. దసరానవరాత్రుల్లో ఆలయాల్లో మేం నృత్యం చేయడం అంటే అమ్మకు దగ్గరగా ఉన్నట్టే. ఒక భక్తి పూర్వక ప్రార్థన. మా నృత్యాన్ని అమ్మ చూస్తుంది అనే భావనతోనే చేస్తాం. 'ఎంతసేపు నృత్యం చేసినా అలసటగా ఎందుకు అనిపించడం లేదు?' అని మా విద్యార్థులు అడుగుతుంటారు. ఆధ్యాత్మికంగా అమ్మవారికి దగ్గరగా ఉంటే మరేమీ తెలియదు.

అమ్మవారి ప్రతి రూపం మనకు ప్రేరణ ఇచ్చే పాఠమే. మన జీవన విధానానికి ఎంతగానో తోడ్పడేదే. ఆ శక్తిని మేం నృత్యం ద్వారా ప్రదర్శించడమే కాదు మేమూ పొందుతుంటాం. సేవ చేస్తున్న కొద్దీ శక్తి పెరిగేదే. శ్రీశైలం, తిరుపతి, శిరిడీ, మహానంది, భద్రాచలం, హరిద్వార్, కేదార్‌నాద్, బదిరీనాద్... ఇలా మనదేశంలోని ప్రముఖ దేవాలయాల్లో నృత్య ప్రదర్శనలు ఇచ్చే అవకాశం లభించింది. వందల, వేల మంది ముందు ప్రదర్శనలు ఇస్తుంటాం కాబట్టి ధైర్యం పెరుగుతుంది. మధురమైన మాటతీరు, ఏకాగ్రత.. ఇలా ఎన్నో పాజిటివ్ అంశాలు పెరుగుతాయి. రోజూ సాధన చేయడం వల్ల శారీరక ఆరోగ్యం బాగుంటుంది. మానసిక ఆనందం కలుగుతుంది. వీటన్నింటి వల్ల జీవనశైలి కూడా బాగుంటుంది.

బీఎస్సీ కంప్యూటర్స్‌లో డిగ్రీ, నృత్యంలో డిప్లొమా చేశాను. మా అమ్మ మాధవికి కూచిపూడి నృత్యం అంటే చాలా ఇష్టం. నాలుగేళ్ల వయసు నుంచి నాకు నృత్యం నేర్పించారు. ఐదేళ్ల వయసు నుంచి ప్రదర్శనలు ఇస్తున్నాను. అకాడమీ పెట్టి, నృత్యసేవను కొనసాగిస్తూ ఉండాలని మా నాన్న కల. నాన్న వెంకట రత్నకుమార్ కరోనాలో మాకు దూరమయ్యారు. నాన్న కలను నెరవేర్చడానికి 'పంచమవేద' అకాడమీ ద్వారా కృషి చేస్తున్నాను. జాతీయ స్థాయి నృత్య పోటీ అయిన కేరళ తరంగ్‌లో పాల్గొన్ని విజేతగా నిలిచాను. ఇప్పటి వరకు 1500 కు పైగా ప్రదర్శనలు ఇచ్చాను. గ్రూప్‌గా చేసిన శతనృత్య యాగంలో పాల్గొనే అవకాశం రావడంతో గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ లో చోటు దక్కింది. ఎంతో సాధన చేస్తూ శక్తిని పెంచుకోవడానికే ఈ నృత్య సేవ చేస్తున్నాను' అని వివరించారు ఈ నృత్యకారిణి.

– నిర్మలారెడ్డి, సాక్షి ఫీచర్స్ ప్రతినిధి